MĚSÍČNÍK JAKO BRNO!
www.salina-brno.cz
B | R | N | O
11 | 2025
ZDARMA

Šalina

Sto let mezi tradicí a modernitou:
Škola uměleckých řemesel v Brně slaví i výstavou
strana 22–23

DPMB
V Bystrci začala výstavba nové tramvajové trati
strana 2–3

Linda Seitlerová:
Vaše hlasy mohou změnit Brno
strana 6–7

Herec Zdeněk Junák
odpovídá na 13 otázek Šaliny
strana 19

IFE:
Nabíráme do výroby
strana 32

Foto: Veronika Tomková
kolekce Modular, (vyrobeno ve spolupráci s FaBLab).
archiv Světlany Kuliškové Ruggiero

Vážení cestující,

s blížícím se koncem roku máme často pocit, že musíme stihnout více, než je běžné. Stejně jako jsou naše vozy v určitých časech plné cestujících, i my sami si často naložíme na svá bedra více povinností, než bychom chtěli. Pracovní i rodinné povinnosti se zdvojnásobují a někdy je těžké mezi tím vším udržet rovnováhu. Také cestování v MHD se může v těchto dnech jevit náročnější. Může se zdát, že jsou vozy plnější než obvykle díky teplému oblečení a častějším nákupům v důsledku blížících se svátků. Když máme hlavu plnou myšlenek a úkolů, snadno se stane, že něco opomeneme, obzvlášť při cestování. Zapomenuté věci v MHD jsou běžnou záležitostí, ročně se jedná o tisíce opomenutých předmětů. Právě proto i v těchto náročných dnech buďte obezřetní a hlídejte si své cennosti. Rád bych touto cestou chtěl všechny požádat o shovívavost k ostatním cestujícím. Snažme se respektovat potřeby ostatních, i malá gesta laskavosti mohou udělat den příjemnějším.

V souvislosti s příchodem zimních svátků bych vás také rád srdečně pozval na tradiční rozsvícení vánoční lípy v Pisárkách, které se uskuteční v pátek 21. 11. v 16 hodin.

Pojďme se společně naladit na sváteční atmosféru a připomenout si, že i v nabitém adventu je prostor pro klid, pohodu a společné chvíle.

Přeji vám všem klidný listopad, ať všechny vaše povinnosti zvládnete, a ať je vaše cesta MHD plná drobných příjemných momentů.

Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna, a. s.

V Bystrci začala výstavba nové tramvajové trati

Po nabytí stavebního povolení byla začátkem října oficiálně zahájena stavba tramvajové trati Bystrc–Kamechy. Projekt v hodnotě 2,3 miliardy korun bude dokončen na konci roku 2027. Na 1,4 kilometru dlouhé trati vznikne i 320 metrů dlouhý tramvajový tunel a tři nové zastávky.

První terénní práce odstartovaly v úterý 7. října. Dopravní obslužnost ovlivnily až o týden později, kdy ve Vejrostově ulici začala výstavba inženýrských sítí. Aby byly dopady na dopravu co nejmenší, postupuje stavba ve dvou navazujících etapách, vždy po cca 300 metrech.

Od 13. října je průjezd úsekem od křižovatky s Teyschlovou po orientační číslo 8 zajištěn kyvadlovou dopravou a řízen ▸

Vánoce, Vánoce přicházejí…
tentokrát už v polovině listopadu

Vánoční stromy v centru Brna se rozzáří 21. listopadu. Rozsvěcení stromu na náměstí Svobody se uskuteční v 17:00, v 18:00 na Zelném trhu a v 19.00 u sochy Jošta na Moravském náměstí.

Zřejmě úplně jako „první“ v tuzemsku bude mít letos Vánoce Brno! Trhy totiž začínají v moravské metropoli už v polovině listopadu a i ozdobené stromy se rozsvítí týden před zahájením adventu.

Brno-střed jako hlavní pořadatel zahájí vánoční trhy 14. listopadu, kdy se otevřou prodejní stánky a atrakce na Zelném trhu, v parku i u sochy Jošta na Moravském náměstí, terase Bašty u hlavního nádraží a částečně také na náměstí Svobody. „Právě náměstí Svobody se stane dějištěm slavnostního zahájení. Od 16:00 vyrazí na Svoboďák průvod krampusáků, od 18:00 pak zde vystoupí zpěvák Sebastian. Po koncertě se kulturní dění přesune na Zelný trh, kde od 20:00 zazpívá kapela Slza,“ upřesnil mluvčí radnice Brno-střed Michal Šťastný.

Čekání na svátky si můžete zpříjemnit nejen u všeho, na co jste v Brně už zvyklí, ale těšit se můžete také na řadu novinek. Připravena bude pestrá nabídka, v jejímž popředí jsou osvědčené atrakce, bohatý kulturní program či dobročinné projekty včetně oblíbeného Daruj kelímek. Chybět nebudou slámová hora, dětská vesnička a dílnička, světelná stezka nebo kluziště. Vyhledávaným se určitě stane stánek s vyhlídkou na náměstí Svobody, poprvé se trhy rozšíří také na Římské náměstí. S orientací návštěvníkům pomůže mobilní aplikace, v níž najdou mapu trhů, informace o koncertech nebo soutěžích.

Kompletní program je k dispozici na webu: vanocebrno.cz nebo sociálních sítích Vánoce Brno.

Více o Brněnských Vánocích také na str. 11. *(sal) Foto: Archív Vánoce Brno*

světelnou signalizací. Uzavřený je rovněž slepý úsek Teyschlovy. Průjezd touto ulicí je možný pouze jednosměrně, odbočením z Vejrostovy, a to jak ve směru od Žebětína, tak od centra města. Ulice Kamechy mezi Teyschlovou a Rerychovou je rovněž jednosměrná směrem k Vejrostově.

V oblasti smyčky Ečerova budou do léta 2026 probíhat stavební práce. Kvůli tomu je trať nyní obsluhována obousměrnými tramvajemi. Dne 18. října došlo ke změně v provozu tramvajových linek. Linka 1 je ve směru z centra ukončena ve smyčce Rakovecká. Linka 3 je naopak prodloužena ze zastávky Přístaviště do zastávky Ečerova.

„Dobrou zprávou pro naše cestující je to, že se stavební práce dotknou provozu městské hromadné dopravy jen minimálně. Po celou dobu projektu budeme o jeho průběhu a jednotlivých fázích místní obyvatele informovat, aby stále věděli, jak práce postupují. I proto plánujeme veřejné projednání s občany, kdy postup stavby vysvětlíme a zodpovíme všechny dotazy," sdělil Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna.

Celkem 85 % nákladů pokryje evropská dotace z Operačního programu Doprava 2021–2027. *(red) foto: Archív DPMB*

Postup stavebních prací

- podzim 2025: přeložky inženýrských sítí a terénní práce v místě budoucího tunelu.
- 1. pololetí 2026: ražba tunelu (cca do 09/2026), úpravy pozemních komunikací (ulice Šemberova, Kuršova, Hostislavova), realizace lávek a mostů přes tramvajovou trať, výstavba zárubních a opěrných zdí podél tramvajové trati.
- 2. pololetí 2026: práce na vlastní tramvajové trati, realizace tramvajového spodku i svrchních vrstev.
- 1. pololetí 2027: zprovoznění menších souvisejících staveb (např. měnírny), instalace kabelových rozvodů a osvětlení v tunelu.
- 2. pololetí 2027: vegetační úpravy, osazení mobiliáře, přístřešky, zprovoznění a kontrola funkčnosti veškeré elektrotechniky, kamerového dohledu apod.

Dobrá zpráva pro Brno:

Teplárny Brno přispějí na charitu 95 tisíc korun, které „vyveslovali" návštěvníci výstavy k jejich letošnímu jubileu

Teplárny Brno letos slaví 95 let od svého založení, obdarovávají však jiné. Výstava, kterou u příležitosti svého výročí připravily do brněnské Vaňkovky, totiž měla i charitativní přesah. Návštěvníci si mohli prohlédnout nejen informativní panely přibližující příběh brněnských tepláren, ale také si zaveslovat pro dobrou věc. Na místě byl připraven speciální veslovací trenažér a každý vyprodukovaný kilowatt energie Teplárny Brno po ukončení výstavy proměnily na finanční příspěvek pro potřebné. „Máme tak teď dvojí radost. Z toho, že se naše výstava líbila, protože ji od poloviny září do poloviny října zhlédly tisíce návštěvníků, a z toho, že se podařilo 'naveslovat' symbolických 95 tisíc korun, kterými podpoříme vybraný projekt," upřesnila mluvčí společnosti Teplárny Brno Radka Mistrová.

Od prvních parovodů vybudovaných v roce 1930 urazily Teplárny Brno dlouhou cestu. Dnes zásobují teplem více než 105 000 domácností, škol, nemocnic i institucí. Za 95 let prošly velkým technologickým vývojem: od uhlí přešly k plynu, chystají přechod na biomasu a připravují strategický horkovod z Dukovan, který do Brna přivede bezemisní teplo. „Jsme hrdí, že už 95 let dodáváme Brnu energii. Svět se mění a Teplárny s ním. Z osmi kilometrů parovodů jsme vyrostli v moderní společnost s téměř 300 kilometry potrubí, odvážnými projekty a komplexním energetickým ekosystémem pro celé město. Chceme být i nadále partnerem, na kterého se Brno může vždy spolehnout," uvedl Petr Fajmon, generální ředitel Tepláren Brno. *(sal)*

Vjezd do centra:

Zatím strážníci, ve hře jsou i sefamory

Nové opatření potěší hlavně chodce, místní i přespolní. I když je totiž vjezd do centra Brna umožněn pouze za splnění určitých podmínek, navzdory dohledu kamer ale dochází k nerespektování nastavených pravidel a častým neoprávněným vjezdům především na náměstí Svobody. Evidováno je jich dvacet až čtyřicet denně, v mnoha případech se jedná i o opakované chování. Na základě rozhodnutí vedení města kontrolují proto už od počátku října vjezd do historického centra strážníci městské policie. „Před několika lety jsme stanovili přesné podmínky pro vjezd do centra města. Místo je monitorováno kamerovým systémem, který zaznamenává porušení pravidel. Bohužel k tomuto jevu dochází neustále, v mnoha případech i opakovaně. Vzhledem k tomu, že ani pokutování na řidiče projíždějící neoprávněně náměstím Svobody neplatí, budou kontrolovat oprávnění k vjezdu strážníci městské policie. Díky tomu očekáváme snížení tranzitu skrze náměstí a také zvýšení bezpečnosti i s ohledem na blížící se vánoční trhy," uvedl radní pro oblast dopravy Petr Kratochvíl. Hlídky městské policie budou dohlížet na vjezdy denně. „Cílem je, aby do pěší zóny vjížděla výlučně vozidla s oprávněním. Po domluvě s vedením města budou strážníci u vjezdů působit na řidiče, aby respektovali dopravní značení, a případná porušení s nimi budou podle zákona řešit," dodal Luboš Oprchal, ředitel Městské policie Brno. S výše popsaným opatřením počítá město minimálně do konce vánočních trhů. Následně tento postup vyhodnotí. Do budoucna se zvažuje také instalace semaforů na vybraných ulicích, které by nezodpovědným řidičům komplikovaly situaci. Spolu s pokutou by je totiž projetí „červenou" doprovodily i stržené body…

Od počátku listopadu mají mít z iniciativy radnice Brno-střed po historického jádru Brna zapovězeny projížďky také „osobní přepravníky", čili jednokolky, hoverboardy či segwaye. *(sal)*

Ani letos nezůstane střed Brna bez svátečních girland

I když definitivní podobu girland pro historické centrum Brno teprve hledá, ani letos nezůstanou předvánoční ulice bez „světýlek". Adventní atmosféru v Masarykově, Běhounské a na České i Kobližné umocní podobně jako vloni světelné řetězy v kombinaci červené a „zlaté" neboli teplé bílé. Instalovat je budou spolu s ostatní slavnostní světelnou výzdobou pracovníci Technických sítí Brno. Ti rovněž kromě centra zajišťují slavnostní světelnou vánoční pro některé městské části.

Tato městská společnost také již z rozhodnutí vedení města připravuje soutěž na novou podobu definitivních světelných převěsů, které k tváři brněnského centra tradičně patří. „V současné chvíli byl ve veřejné soutěži vybrán administrátor, který na základě zadání provede soutěž o návrh. Naší snahou je nastavit také co nejpřesnější technické parametry, i na základě dosavadních zkušeností, aby ve výsledku byly girlandy odolné proti zevním vlivům, především proti vlhkosti," upřesnil předseda představenstva TSB Michal Chládek. Soutěž bude dvoukolová. V prvním kole budou ze všech dodaných návrhů vybrány 4, které postoupí do užšího výběru, z kterého potom vzejde vítěz. Podle předběžného harmonogramu bude smlouva s výrobcem uzavřena v červnu příštího roku. Vzhledem k nutnému času na výrobu a instalaci by pak nové girlandy mohly kromě Kobližné, Běhounské, Masarykovy a České ozdobit také ulici Rašínovu ke konci roku 2027. *(sal)*

šalina

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a. s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881
Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Okružní 19, 638 00 Brno, tel.: 737 243 008, www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz.
Redakční rada: předseda JUDr. Robert Kerndl (MMB), místopředseda Vít Prýgl (DPMB), Ing. Miloš Havránek, Hana Tomaštíková (DPMB), Ing. Lukáš Grásgruber (CCB), Ing. Petr Kratochvíl, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).
Inzerci přijímá: CCB, spol. s r. o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz.
Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r. o., Okružní 19, 638 00, Brno
Distribuce tohoto čísla od 1. listopadu 2025. / Uzávěrka 24. října 2025.
Prosincové číslo vychází 28. listopadu 2025. / ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpovědí do kterékoliv soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Brno má český unikát:
dobíjecí stanici ve stožáru veřejného osvětlení

V řadě stožárů veřejného osvětlení v brněnské ulici Marie Majerové přibyl koncem října jeden, který zcela mění pohled na městskou infrastrukturu. Sloup před mateřskou školkou s číslem S-0627-021 totiž skrývá dobíjecí stanici pro elektromobily. Jedná se vůbec o první zařízení svého druhu v České republice, které není připevněno na povrchu, ale je instalováno uvnitř speciálně upraveného tubusu sloupu.

Za unikátním řešením stojí městské společnosti **Teplárny Brno** a **Technické sítě Brno**, které projekt realizovaly ve spolupráci s firmami inChaNet a Vysto Kobylí. Stanici bude provozovat **E-mobilita** Tepláren Brno. Zkušenosti získané během testovacího provozu budou vyhodnoceny a pokud se toto technologické řešení osvědčí, počítají obě městské společnosti s instalací dalších integrovaných dobíjecích stanic i na další vhodné stožáry veřejného osvětlení.

„Za důležitý kromě samotného inovativního přístupu považuji také fakt, že se na projektu podílely společně dvě městské firmy. Bezemisní e-mobilita je určitě jednou z forem dopravy, která se bude v následujících letech velmi rychle rozvíjet, a na tuto alternativu musí být Brno co nejlépe a hlavně včas připraveno. Cílem je, aby každý obyvatel města měl dostupnou nabíječku v okolí svého bydliště, a využít k tomu také hustou síť veřejného osvětlení se ukazuje jako chytré a efektivní řešení," uvedla primátorka města Brna Markéta Vaňková.

Integrovaná dobíjecí stanice: Žádné další překážky

„Kromě využití stávající infrastruktury přináší toto minimalistické řešení především dvě hlavní výhody. Jednak do okolí není nutné umísťovat žádný nový objekt, který by zabíral další místo, narušoval vzhled ulice a překážel například při pohybu chodců, jednak je sama dobíjecí stanice více chráněna i před případnými vandalskými útoky," upřesnil generální ředitel TSB Pavel Rouček. „Inspirujeme se dobrými příklady ze zahraničí. Podobné řešení už s úspěchem funguje ve Velké Británii, kde je v provozu přes dva tisíce integrovaných dobíjecích stanic. Jsem rád, že se Brno řadí mezi evropské průkopníky chytré infrastruktury a ukazuje cestu, jak může vypadat rozvoj elektromobility nejen zde, ale i v dalších českých městech," uvedl předseda představenstva Tepláren Brno Jiří Herman.

Aby bylo možné dobíjecí stanici umístit dovnitř stožáru funkčního veřejného osvětlení, bylo nutné upravit jeho parametry. „První dřík stožáru má kvůli integraci zařízení větší průměr a zesílený obvodový plášť. Aby bylo zajištěno plynulé zúžení konstrukce pro umístění výložníku, jsou dříky čtyři namísto tří, jako je tomu u běžného stožáru této výšky. Zvětšena jsou také dvířka, což umožňuje umístit dovnitř dvě svorkovnice, jednu pro veřejné osvětlení, druhou pro napájení stanice, a usnadňuje nám to případnou manipulaci s kabeláží. Nad dvířky je pro stanici doplněn otvor ve výšce, která odpovídá normovým požadavkům, aby na ni pohodlně dosáhli i uživatelé na invalidním vozíku," popsal provozně-technický ředitel TSB Josef Šaroun.

Pokud se osvědčí, budou přibývat

„Tato pilotní instalace dobíjecí stanice ve sloupu stožáru veřejného osvětlení ukazuje další možnosti výstavby dobíjecí sítě pro elektromobily. Její minimalistický design nevnáší do prostoru takřka žádný vizuální smog. Dobíjecí výkon stanice 22 kW plně vyhovuje požadavkům na službu dobíjení elektromobilu – pomaléhо dobíjení ideálně přes noc. Dobíjecí místo bude zařazené do zóny E, tudíž po dobu dobíjení nebude třeba platit poplatek za parkování," upřesnil Petr Beneš, vedoucí E-mobility Tepláren Brno.

I když ne každý ze stožárů veřejného osvětlení lze k instalaci dobíjecích stanic využít, rozhoduje například i jejich umístění a přístupnost, už při plánování obnovy veřejného osvětlení se však již nyní na vytipovaných místech počítá s přípravou kabeláže a chrániček, aby bylo možné dobíjecí body v budoucnu snadno doplnit bez nutnosti rozsáhlých výkopových prací.

(sal)

Foto: Z. Kolařík, MMB

Horkovod z Dukovan zaujal svět.

Teplárny Brno již podepsaly smlouvu s projektantem

Na světové výstavě EXPO 2025 v Ósace se Brno představilo jako město, které spojuje tradici s technologickou vizí budoucnosti. Do výstavy se zapojilo jak vlastní inspirativní prezentací v rámci tzv. „Brno City Days", tak prostřednictvím partnerských subjektů.

„Naším cílem bylo ukázat, že Brno není jen městem s bohatou historií, ale také moderní metropolí, kde se propojuje vzdělávání, věda a inovativní infrastruktura. Prezentace našich partnerských institucí na EXPO umožnila zahraničním návštěvníkům vidět reálné projekty a iniciativy, které posouvají město vpřed," uvedla **primátorka Markéta Vaňková**.

Unikátní projekt horkovodu, který by měl od roku 2032 zásobovat moravskou metropoli teplem z jaderné elektrárny Dukovany, vzbudil velký ohlas. Tento ambiciózní koncept, na který naváže v rámci Brna 53 km tras, bude největší energetickou investicí v historii Brna. „Velice mě těší, že horkovod přilákal tolik pozornosti. Horkovod je pro Brno přelomový projekt. Zajistí spolehlivé a stabilní dodávky tepla pro více než 110 tisíc domácností a ročně sníží emise o 135 tisíc tun CO_2. Pro město to znamená čistší ovzduší a menší závislost na fosilních palivech," uvedl **Petr Fajmon, generální ředitel Tepláren Brno, a. s.**, který projekt osobně představil v českém pavilonu. Část své prezentace přitom místnímu publiku přednesl také v lokálním ósackém dialektu japonštiny. „Po přednášce mě oslovili zástupci z Číny či Austrálie, kteří se o horkovod intenzivně zajímali. Je povzbudivé vidět, že náš projekt zaujal nejen v Evropě, ale i v Asii," doplnil Petr Fajmon. „Japonsko a další státy regionu řeší podobné výzvy jako evropská města – vysokou hustotu osídlení, tlak na udržitelnost a dekarbonizaci. Věřím, že české firmy jako Teplárny Brno mají v Japonsku co ukázat a mohou inspirovat evropským přístupem k udržitelnosti a energetické soběstačnosti moderních měst," zdůraznil **generální komisař české účasti na EXPO 2025 Ondřej Soška**. ◢ *(sal) Foto: Archiv TB*

Podpis smlouvy s projektantem posouvá horkovod do nové fáze

Po úspěšné prezentaci projektu v Ósace vstoupil horkovod z Dukovan do další klíčové etapy. Teplárny Brno podepsaly smlouvu se společností AFRY CZ, s. r. o., která nyní zpracuje projekt od úvodního návrhu až po dokumentaci pro povolení stavby. Celý proces potrvá přibližně 21 měsíců. Samotná stavba by pak měla začít v roce 2027. „Podpis je pro nás i pro Brno významným milníkem. Vstupujeme do fáze samotného projektování největšího energetického projektu v historii města. Máme za sebou měsíce intenzivní práce, příprav a jednání. Děkuji všem kolegům z Tepláren Brno a našim partnerům za jejich odbornost, trpělivost a nasazení. Každý krok nás posouvá blíže k cíli – zajistit pro Brno stabilní, nízkoemisní a bezpečné teplo z jádra," konstatoval Petr Fajmon. ◢

inzerce

smsticket

Vstupenky na všechny akce

www.smsticket.cz

Kultura
Sport
Vzdělání
Zábava

Vaše hlasy mohou změnit Brno, říká Linda Seitlerová

Participativní rozpočet Dáme na vás letos vstupuje už do svého devátého ročníku. Díky němu rozhodují sami Brňané o tom, zda se ve městě zrealizují například nová hřiště, sportoviště, zelené oázy nebo třeba i kulturní akce. O tom, jak hlasování funguje a proč se zapojit, jsme si povídali s Lindou Seitlerovou, vedoucí oddělení, které má na Magistrátu města Brna koordinaci participativního rozpočtu na starosti.

Co je vlastně participativní rozpočet?

Princip je jednoduchý – město vyčlení část peněz z rozpočtu a o jejich využití rozhodují přímo Brňané. Letos jde o 35 milionů korun. Lidé na jaře přihlásí své nápady, město přes léto ověří jejich proveditelnost a na podzim občané rozhodnou, které projekty se uskuteční. Hlasování probíhá celý listopad, tedy od 1. do 30. 11.

A kolik projektů vyhraje?

Každý nápad může být až do výše 5 milionů korun, minimálně 7 projektů tedy zvítězí a budou se realizovat. V září jsme dokončili už 60. vítězný projekt. Snažíme se, aby lidé měli pořád přehled o tom, jak to s jednotlivými nápady vypadá. Na webu má každý projekt v realizaci vlastní „deník“, který každý měsíc aktualizujeme, a novinky dáváme i na sociální sítě. Je pro nás důležité, aby bylo vidět, že participativní rozpočet přináší reálné výsledky.

Jak čtenáře přesvědčíte, že hlasovat má opravdu smysl?

Participativní rozpočet je jedním z prvků přímé demokracie, je to způsob, jak přímo ovlivnit svoje okolí. Někdo si přeje více zeleně, jiný lepší hřiště pro děti nebo třeba více kulturních akcí. Hlasováním dáváte jasně najevo, co považujete za důležité. A nejde jen o vítězné projekty – i ty, které neuspějí, ukazují, co lidem chybí. Některé projekty, které se v hlasování neumístily na vítězných příčkách, se podařilo realizovat i mimo participativní rozpočet.

Jak tedy může občan Brna hlasovat?

Podmínka je mít trvalý pobyt v Brně. Je to z toho důvodu, že tito lidé přispívají do rozpočtu města, a je proto spravedlivé, aby o městském rozpočtu rozhodovali právě oni. Hlasovat jde pohodlně online – s full účtem přes Brno iD nebo na webu paro.damenavas.cz, kde se zadá datum narození (je potřeba být starší 18 let) a číslo občanského průkazu. Není třeba se ničeho obávat, údaje budou okamžitě ověřeny v registru obyvatel Ministerstva vnitra a nebudou nikde ukládány. Hlasování je anonymní. Kdo má radši osobní kontakt, může přijít na náš stánek na náměstí Svobody – první týden v listopadu tam budeme v úterý a ve čtvrtek, pak každou středu odpoledne na České. A kdo nás nezastihne, může přijít i přímo k nám na Magistrát města Brna na Husovu 3, rádi pomůžeme.

Roste zájem lidí o hlasování?

Loni se zapojilo přes 20 tisíc Brňanů. To je hezké číslo, ale pořád věříme, že potenciál je větší. Čím víc lidí hlasuje, tím silnější signál město dostává, co je pro obyvatele opravdu důležité.

Kdo se do hlasování zapojuje nejvíc?

Tím, že je hlasování anonymní, nemáme jasnou představu. Hlasující nám však mohou závěrem vyplnit anketu, podle které víme, že se zapojují lidé napříč věkovými kategoriemi, tedy lidé ve středním věku i senioři, a snažíme se oslovit i mladší ročníky.

Letos jsme zahájili už 6. ročník školního participativního rozpočtu, kde mají žáci k dispozici 45 tisíc korun a sami rozhodují, jak vylepší prostředí své školy. Podle zpětné vazby je to mezi školáky opravdu oblíbený projekt. A to je skvělá příprava na to, aby se děti angažovaly i v dospělosti. Díky zavedení participace ve školách vychováváme (snad ☺) hlasující do dalších let.

A jaké projekty jsou vůbec letos ve hře?

Je to opravdu pestrá škála. Nemůžeme vyzdvihovat nic konkrétního, abychom někoho neupřednostňovali, ale lidé mohou vybírat z oblastí, které se dotýkají každodenního života – zdraví, sportu, kultury, zábavy, dopravy, péče o děti i seniory, zeleně, veřejných prostranství nebo třeba i zvířat. Letos je v nabídce osmdesát finálových nápadů a na našem webu si je

inzerce

můžete přehledně filtrovat třeba podle městské části nebo podle tématu.

Máte příklady nějakých projektů, které už se zrealizovaly?

Určitě ano. Jenom letos se vylepšilo hřiště Barevňák na Vinohradech, opravily se volejbalové kurty v Lužánkách, po městě přibyla pítka s pitnou vodou, v Řečkovicích a Medlánkách vznikly oázy zeleně a na Lesné jsme otevřeli Naučnou stezku svatého Antoníčka. Dokončili jsme i „měkké projekty“, jako je pomoc onkologicky léčeným pacientům – jeden z nich se soustřeďuje na ženy a muže a další pomáhá dětem i jejich rodinám. A ještě bych ráda vyzdvihla jeden úspěch – minulý rok jsme dokončili projekt Včely do Brna, který různými způsoby šířil osvětu o hmyzích opylovačích. Mimo jiné z něj vznikla i krásná interaktivní publikace Bzzz – hravá knížka o hmyzích opylovačích, za kterou jsme letos v soutěži Nejkrásnější české knihy roku získali speciální cenu. To nás moc těší – potvrzuje to, že projekty mají skutečně smysl.

Kdo takové projekty vůbec navrhuje?

Projekt nemusí přihlásit jen někdo, kdo v Brně bydlí. Mohou to být i ti, kteří sem dojíždějí za studiem, za prací – tedy v Brně tráví čas, a ví, co město potřebuje. Jsou to hlavně lidé, kteří chtějí zlepšit místa jim blízká. My jim moc děkujeme – víme, že to stojí čas a energii, ale i to je součást participace, a díky nim se Brno posouvá dál.

Dáme na vás
Participativní rozpočet
Hlasuj pro nejlepší projekty!
Schopnost změnit Brno máš do 30. 11.
paro.damenavas.cz

Jak je na tom Brno ve srovnání s jinými městy?

Brno má největší participativní rozpočet v České republice. Umožňujeme realizovat i tzv. měkké projekty – tedy nejen investice do hmotných projektů, ale i vzdělávací, osvětové či kulturní akce. Kolegové z jiných měst se u nás často inspirují, a i my se snažíme sledovat trendy v participaci v zahraničí. Nápadů máme spoustu a věřím, že v dalších letech nějaké z nich ožijí.

Jak ještě mohou lidé participovat?

Platforma Dáme na vás (damenavas.cz) není jen o participativním rozpočtu. Lidé u nás mají možnost celoročně podávat občanské návrhy a mohou se zapojit i do městských anket. Nedávno jsme například uzavřeli sběr dat do pocitové mapy. Brňané zde označovali místa, kde se cítí dobře, která by potřebovala změnu nebo třeba kde rádi tráví volný čas. Výsledky jasně ukazují, jak se lidé v Brně cítí, a pomáhají městu lépe plánovat rozvoj.

Co byste vzkázala Brňanům na závěr?

Zapojte se! Hlasování je snadné, zabere pár minut a výsledky jsou viditelné. Svou účastí můžete změnit Brno – ať už přinese malé zlepšení ve vaší čtvrti, nebo větší projekt pro celé město. A i když váš favorit nevyhraje, nic není ztraceno – město vidí, o co je zájem, a může se k nápadům vracet i jinými cestami. ◢ *(sal) Foto: Archív PARO MMB*

inzerce

Vánoční stromek s příběhem:
Darujte Brnu nový les

Vánoce Brno

LESY MĚSTA BRNA

Vůně jehličí, teplo domova a světýlka na větvích – bez stromku by Vánoce nebyly úplné. Ale co kdyby letos váš vánoční stromek nebyl jen ozdobou na pár týdnů, ale stal se součástí nového příběhu brněnských lesů?

Lesy města Brna, a. s., v adventním čase opět přicházejí s krásnou myšlenkou: místo stromků určených k jednorázovému použití nabídnou **živé vánoční stromky v květináči** – smrčky i jedličky, které můžete po svátcích vysadit zpět do přírody. Každý z těchto stromků má své kořeny doslova i obrazně. Pochází ze semínek sesbíraných ve výběrových porostech brněnských lesů, takže po Vánocích se může vrátit „domů".

Smrčky jsou čtyřleté, jedličky sedmileté – mladé, ale už dost silné, aby se po zasazení v přírodě ujaly. Až stromek v květináči odzdobíte, čeká ho tak nový začátek – může zakořenit ve vaší zahradě, nebo se stát součástí brněnského lesa. Jedličky jsou krásné, voňavé a jemné – ale i ony dnes potřebují pomoc. V posledních letech trpí suchem a škůdci, stejně jako smrky, které známe z tradičních českých vánočních obýváků i ze zpráv o kůrovcové kalamitě. Tím, že si vyberete živý stromek v květináči, přispíváte k obnově našich lesů a k udržitelnému hospodaření s přírodou.

A kam se budou v lese vysazovat? Na jaře je jejich vánoční „pěstouni" společně s pomocí lesníků zasadí v lokalitě **Babího lomu**, odkud se jehličnany symbolicky rozhlédnou po krajině, kterou pomáhají obnovovat.

Kde svůj stromek získat

Živé vánoční stromky s příběhem budou k dostání v adventním čase **na Moravském náměstí** – v rámci projektu **Vánoce Brno**.

Ať už si domů odnesete jedličku, nebo smrk, přinesete si kus brněnského lesa – a k tomu dobrý pocit, že pomáháte udržet přírodu zelenou i pro další Vánoce.

Sledujte dění na sociálních sítích @lesymestabrna a @vanocebrno, kde najdete aktuální informace a další zajímavosti z vánočního Brna.

(sal) Foto: Archiv LmB

Víte že:

- tradice zdobení stromečku se rozšířila v 19. století z Německa,
- jedle má jemnější jehlice, voní po citrusech,
- smrk má intenzivní vůni jehličí, je tradičním symbolem českých Vánoc,
- smrky tvoří asi 40 % lesů v Česku, jedle 5 %,
- smrk je odolnější než jedle, je méně náročný a ceněný jako nejvýznamnější universální dřevina,
- smrk je nejvíce zasažen kůrovcem: 30 – 50 % jeho porostů uschlo,
- jedle je náročnější, méně přizpůsobivá a je ovlivněna suchem,
- stromky v květináči nesmíme vystavovat teplotním šokům.

inzerce

POHŘEBNÍ A HŘBITOVNÍ SLUŽBY MĚSTA BRNA

Objednávky pohřbů – kompletní pietní služby

Kolíště 7 tel.: 545 422 121
Jihlavská 1 tel.: 543 212 816
Lužánecká 2a tel.: 545 212 740
Pekařská 52 tel.: 513 034 969

Nepřetržitý svoz zesnulých: 603 11 33 00

www.pohrby.cz

Odolnou ambroň
doplnila kruhová lavička

Ambroň západní ve Starobrněnské ulici je prvním stromem v Brně, vysazeným novým způsobem: vybraný druh je odolný vůči nepříznivému městskému prostředí a při jeho sázení byly uplatněny nejnovější zahradnické poznatky včetně použití speciálního strukturálního substrátu s biouhlem a zajištěného většího prostoru pro kořenový systém stromu a jeho budoucí růst. Kmen a korunu stromu před poškozením pomáhá chránit i lavička, která zároveň přispěje ke zkvalitnění a zklidnění veřejného prostranství. Náhradu původního stromu, který v místě dlouhodobě neprospíval, iniciovala Kancelář architekta města Brna spolu s městskou částí Brno-střed. Lavička navíc nejenže oživuje veřejný prostor a láká k posezení, ale slouží rovněž jako ochranný prvek proti poškození stromu bezohlednými řidiči. Nové řešení přitom neomezuje průjezd vozidel zásobování ani vozidel integrovaného záchranného systému. Ambroň je o něco větší než standardně sázené stromy a mohla by v příštích letech dorůst do výšky až 25 metrů.

(sal) Foto: KAM

MU zve na festival
Vzdělávání bez hranic

Jen máloco vydrží člověku celý život, a platí to i pro vzdělání, které absolvujeme v mládí. Doplňování nových znalostí a dovedností je v současnosti vnímáno jako celoživotní záležitost a Masarykova univerzita proto vychází vstříc všem zájemcům prvním ročníkem festivalu **Vzdělávání bez hranic**. Ten se uskuteční 7. a 8. listopadu na Komenského náměstí 2.

Stánky deseti fakult, ale především na tři desítky přednášek čekají na ty, kteří mají chuť nebo potřebu si rozšířit znalosti. Na stáncích zjistí, jaké možnosti nabízejí jednotlivé fakulty v rámci programů celoživotního vzdělávání, a přednášky je zase mohou motivovat k tomu, co všechno se lze na kurzech dozvědět. Ať už vás zajímá psychologie, vesmír, zdraví, chcete pochopit vědecké výzkumy, naprogramovat web, rozumět filmu bez titulků nebo poznat sílu bylin, má vám Masarykova univerzita co nabídnout. Odborníci na daná témata přiblíží např. otázku kyberbezpečnosti, digitální rovnováhy, ale také témata jako znečištěné ovzduší, psychoterapie či odolávání stresu. Zároveň se na festivalu účastníci dozví o certifikovaných kurzech, které MU v rámci celoživotního vzdělávání nabízí.

Celoživotní vzdělávání na MU není zaměřené jen na osobní rozvoj jednotlivců. Univerzita nabízí desítky kurzů s orientací na profesní růst, doplňování nových znalostí a rozvoj praktických dovedností, které mohou využívat nejen jednotliví lidé, ale také firmy jako možnost vzdělávání pro své zaměstnance.

„Již více než rok nabízíme kromě standardních vzdělávací programy zakončené mikrocertifikátem, tedy elektronickým potvrzením, které dokládá získané kompetence a způsob zakončení kurzu. Mikrocertifikáty jsou uznatelné nejen v České republice, ale i v rámci celé Evropské unie," říká Svatava Kalná, vedoucí Oddělení celoživotního vzdělávání.

Pro zájemce jsou připraveny i komentované prohlídky Archivu MU a Střediska Teiresiás. Podrobný program a registrace jsou dostupné na webové stránce festivalu vzdelavanibezhranic.cz.

(sal) *Foto: Archiv MU*

Bez trapasů... radí expert na etiketu Daniel Šmíd ...3. díl

Daniel Šmíd (10. listopadu 1970) je lektor etikety, mentor, autor knih a publicista. Soustředí se na respekt a zdvořilost ve společnosti i ve firmách.*
Více informací na www.danielsmid.cz

Oslovování a tituly

Víte, že nesprávné oslovení může znehodnotit i přesvědčivý argument? Čeština patří mezi jazyky, který má pro oslovení vlastní gramatickou formu – noční můru nejen pro cizince. Co když právě v tomto zdánlivém detailu tkví klíč k tomu, zda vás protějšek vyslechne… nebo jen zdvořile přikývne a zapomene?

Pokud používáme něčí příjmení, je naší povinností ho správně skloňovat, tedy změnit tvar z prvního do pátého pádu. Před nedávnem jsme slavili sto let od vzniku Československa, avšak germanizmus v podobně oslovení prvním pádem je stále živý. Použití prvního pádu v oslovení „pane Bílek" nebo „pane Kotouč" je velmi nevhodné a stejně tak časté. Správně je „pane Bílku, pane Kotouči". U ženských jmen, kde je běžná koncovka -ová nebo -á, se pátý pád neprojevuje. Oslovení „Paní Wernerová" nebo „paní Šebková" je správně. **Stejně tak se nemění ani u mužské verze ženského příjmení. „Paní Werner" nebo „paní Šebek" zůstávají beze změny.**

Vykání s příjmením, tedy „pane Suchánku", používáme jako základní a formální stupeň oslovení.

„Často používané je vykání se jménem. Nikomu však nemůžete říkat jménem, pokud vám nedal souhlas."

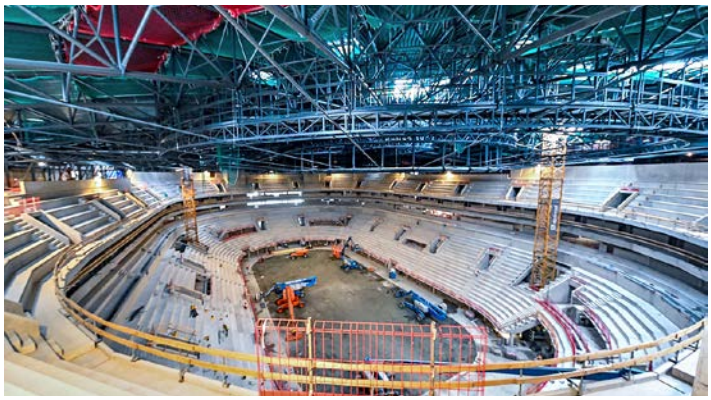
Žena může zmírnit formálnost oslovení tím, že nabídne muži, aby jí oslovoval jejím jménem. Obdobně smí totéž navrhnout starší mladšímu. „Prosím oslovujte mě jménem, jsem Miroslav." Jméno nikdy nedeformujte na Mirka, Miru ani na Mirečka, pokud o to nepožádá. **Přechod na vykání se jménem se často plete s návrhem na tykání. Tykání je oboustranná dohoda a navrhuje ji opět vždy ten společensky významnější. Nepřijatelné je, aby muž navrhl tykání ženě. Stejně tak mladší nenavrhuje tykání staršímu. Nechcete-li si s někým tykat, smíte to odmítnout.** „Omlouvám se, ale úcta k vám mi nedovoluje váš návrh přijmout, zůstaňme, prosím, u vykání." Těžké, uznávám. Ale lepší, než přijmout to, co nechcete. **Častým, avšak velmi nevhodným oslovením ve školách a také mezi dětmi navzájem je tykání s příjmením.** Věty typu „Ryšánku, pojď k tabuli!" nebo „Kolářová, přiznej se!" jsou výrazem nedostatku respektu.

Každá žena, která pracuje nebo její věk odhadujete na více jak 19 let, je paní. Neslečna. Studentky vysokých škol, servírky, průvodčí, stevardky nebo prodavačky oslovujte tedy „paní". Slečna již není pro nevdané ženy. Řídí se věkem. U mužů také nepoužíváme formu „mladíku" nebo „hochu". Je třeba vyhnout se také oslovení „mladý pane" nebo „mladá paní".

Setkáváte se s člověkem, který má titul? Má jej uvedený na své vizitce nebo na štítku vedle dveří do své kanceláře? Vaší povinností je jeho titul používat. Opět v pátém pádě, tedy „paní inženýrko, pane magistře, paní profesorko". Mladší vysokoškoláci si titul už z velké části neuvádějí ani na vizitkách. Ani na dveřích. Nepožadují tedy oslovení titulem. Oslovujte je příjmením. Všem lékařům, mladým i starším říkejte „pane doktore, paní doktorko". Stejně říkejte i osobám, které mají za příjmením uveden titul, Ph.D.

Za nevhodné až archaické považuji také oslovení funkcí. Tyto formy, jako například „paní ředitelko, pane prokuristo", jsou z poloviny minulého století. A ta je pryč. Každá ředitelka a každý prokurista má své příjmení nebo titul. Výjimkou jsou oficiální jednání zastupitelstva, politických stran nebo funkce v státní správě, zdravotnictví a školství. Tam jsou oslovení „paní učitelko, sestro, pane řediteli" nebo „paní vychovatelko" na místě a tedy správné. Jako sporné až nevhodné se mi jeví také oslovení „mistře", když daná osoba mistrem není. Zvláště citlivé na tón je oslovení „madam". Je-li proneseno s úctou, je krásné. Naopak s myšlenkou pohrdání je nevhodné. **Zastaralé je také použití formy „pane řidiči", plně dostačuje oslovení „pane".** Například „Pane, jede tato souprava na Mendlovo náměstí, prosím?".

Foto: Archiv DŠ

Nová multifunkční hala v Brně
ponese název T-Mobile ARENA

Brněnská multifunkční hala, která patří mezi největší připravované haly v Česku, ponese název T-Mobile ARENA. Smlouvu podepsali přímo na stavbě zástupci městem Brnem založené akciové společnosti ARENA BRNO a největšího mobilního operátora v zemi T-Mobile Czech Republic. Partnerství s operátorem na dobu dvou let s opcí na další rok přinese špičkovou infrastrukturu. Pro bezproblémovou konektivitu bude hala rozdělena na 7 sektorů, což je podobné, jako kdyby každá ulice ve městě měla vlastní základnovou stanici jen pro sebe. Délka optických vláken bude dosahovat několika desítek kilometrů. Pro představu, půjde o kapacitu, kdy během jediné akce halou proteče více dat než v menším městě za celý den.

Vhodnou lokalitu pro výstavbu nové haly v západní části areálu výstaviště představilo vedení města Brna v únoru 2019. „Od té doby uplynulo necelých 7 let – získali jsme pozemky, aréna byla naprojektována a povolena, byl vybrán zhotovitel a od září 2023 běží práce na jednom z největších strategických projektů města Brna naplno. Slavnostní zahájení provozu na podzim 2026 pro nás bude velkou událostí. Naše město se totiž konečně dočká multifunkční haly, která nabídne moderní zázemí, špičkové technické vybavení a dokonalý návštěvnický komfort," komentovala událost primátorka města Brna Markéta Vaňková.

(sal) Foto: M. Schmerková

Hrad Špilberk
prověřuje možnosti zakrytí velkého nádvoří

Letní shakespearovské slavnosti, Léto s operou nebo Festival Špilberk – všechny tyto události spojují barokní kulisy brněnské pevnosti. Aby žádný z kulturních večerů nepřekazil déšť a bouřky, jako se tomu dosud několikrát během léta stalo, uvažuje Muzeum města Brna, které Špilberk spravuje, o zastřešení vnitřního nádvoří. Přípravu projektu podpořili i brněnští radní. Odborná studie pro zastřešení velkého nádvoří hradu by měla být v průběhu příštího roku. Pro Muzeum města Brna ji včetně projektové prováděcí dokumentace zpracovávají Brněnské komunikace. „Této žádosti jsme vyhověli, protože se Špilberk etabluje nejen jako turistická atrakce, ale právě i jako dějiště kulturních událostí. Zastřešení nádvoří by této funkci dodalo nový rozměr. Věřím, že se podaří najít adekvátní technické řešení, které bude vyhovovat i požadavkům památkové péče," uvedla primátorka města Brna Markéta Vaňková. *(sal)*

Poradna MENDELU
poskytuje informace o potravinách a správném životním stylu

Na Mendelově univerzitě v Brně vznikla nová Poradna pro zajištění správného životního stylu prostřednictvím stravování. Bude pomáhat nejen studujícím, zaměstnankyním a zaměstnancům, ale také široké veřejnosti. Za vznikem poradny stojí Ústav technologie potravin na Agronomické fakultě. Poradna navíc bude fungovat pod záštitou Společnosti pro výživu. Poskytované poradenství tak bude v odborné kompetenci magisterských studentů a vědců z oboru Potravinářství a Výživa člověka. Poradna se bude zaměřovat na informace a vyvracení mýtů o potravinách i potravinových surovinách. Působit má hlavně pro oblast hygieny potravin a správný životní styl prostřednictvím stravování. „Nebudeme pomáhat klientům sestavovat jídelní plán, ale můžeme doporučovat, jak pomocí potravin udržovat zdravý životní styl," vysvětlila činnost nové poradny její spoluzakladatelka Milena Matejovičová. Poradna bude fungovat on-line a bude dostupná pro každého, kdo bude mít o poradenství zájem. „Dotazy budeme distribuovat přímo k odborníkům, kteří se danou problematikou zabývají. Lidé se zdravotními problémy se ale musejí obracet na nutriční terapeuty. S on-line dotazy se mohou zájemci obracet na expertky a experty MENDELU na e-mailové adrese poradna.potraviny@mendelu.cz. *(sal)*

V bohunickém areálu Fakultní nemocnice Brno vzniká nová Ústavní lékárna

Fakultní nemocnice Brno zahájila výstavbu nové Ústavní lékárny. Pětipodlažní pavilon s vysoutěženou cenou 346 milionů korun vyroste do dvou let v areálu FN Brno v Bohunicích a částečně nahradí již neexistující budovy, které byly zdemolovány v rámci přípravy další výstavby. Právě s ní bude Ústavní lékárna sousedit. Nový monoblok nabídne například moderní prostory pro přípravu léčiv včetně cytostatik či robotizované logistické systémy a centrální sklad. Ředitel FN Brno Ivo Rovný upřesnil: „Půjde o jednu z nejvýznamnějších investic tohoto roku. Nová lékárna umožní rozvoj přípravy individuálně připravovaných sterilních i nesterilních léčiv, podávání a distribuci léčiv a zdravotnických prostředků pro nemocniční provozy a zároveň je i předstupněm další velké výstavby, kterou je nová moderní Klinika gynekologie, porodnictví a neonatologie." *(sal) Foto: Archiv FN Brno*

Brno podpoří zahrádkáře.
Pět základních organizací získá dotace na nákup štěpkovačů

Brno reaguje na novou legislativu v oblasti ochrany ovzduší a pomáhá zahrádkářským koloniím s efektivním a ekologickým řešením likvidace biomasy. Celkem pět základních organizací brněnského Českého zahrádkářského svazu získá individuální neinvestiční dotace v celkové výši 100 tisíc korun na pořízení štěpkovačů na větve. Tyto stroje usnadní likvidaci rostlinného odpadu a zároveň přispějí ke snížení nákladů města na svoz bioodpadu. Konkrétně se jedná o organizace v lokalitách Malina, Tesla, Tuřany u letiště, Bosonohy a Kraví hora. Se zákazem pálení suchého rostlinného materiálu se výrazně změnila situace v zahrádkářských koloniích. „Rozhodli jsme se proto aktivně podpořit moderní a udržitelné způsoby likvidace biomasy. Poskytnutím dotací na štěpkovače chceme nejen snížit náklady na svoz bioodpadu, ale také přispět k ekologickému hospodaření v našich komunitách," uvedl náměstek primátorky pro oblast životního prostředí Filip Chvátal. *(tis)*

inzerce

Brněnské Vánoce s legendárním stromem

a evropským puncem. Ale i punčem!

Když bylo pro rok 2024 Brno zvoleno Evropským hlavním městem Vánoc, všechny to potěšilo, ale nikoho nepřekvapilo. Brněnské vánoční trhy jsou vyhlášené, nabízí pohodu, zábavu, přátelskou atmosféru, mix tradičního s moderním, desítky stánků, stovky koncertů a tisíce zážitků. Ty na náměstí Svobody, Dominikánském náměstí a na nádvoří Staré radnice pořádá TIC BRNO a začínají 21. listopadu.

Brněnské Vánoce nezačínají ničím menším než rozsvícením hlavního vánočního stromu, který na náměstí Svobody stává už od roku 1924. Také letos přijede strom do Brna z Bílovic nad Svitavou a přiveze jej koňský povoz, stejně jako tomu bylo před 101 lety. Chcete-li strom vyprovodit na cestu, tak přijďte v sobotu 15. listopadu v 13.00 před bílovickou hájenku, plánovaný příjezd stromu na náměstí Svobody je pak v 18.00. Strom bude slavnostně rozsvícen v pátek 21. listopadu v 17.00, ale už od 15.30 na vás na náměstí Svobody čeká zajímavý program, který letos připravuje Městské divadlo Brno. Těšit se můžete mimo jiné na známé muzikálové melodie.

Brněnské vánoční trhy navštíví každý rok statisíce lidí a letos se díky spolupráci dvou pořadatelů konají dokonce už na osmi místech. TIC BRNO zve na dynamické náměstí Svobody s každodenním hudebním programem, poklidné náměstí Dominikánské s obrovským Halouzkovým betlémem a útulné nádvoří Staré radnice s originální nabídkou pro gurmány. „Svoboďák" nabízí kromě hlavního stromu s pokladničkou veřejné sbírky, zvoničkou pro štěstí a vánoční vesničkou pro děti taky řadu stánků a mezi nimi unikátní velký Zimní bar. Na kašně bude i letos svítit velké dračí vejce s motivačními i zábavnými nápisy a kousek od něj bude možné udělat dobrý skutek zakoupením vlastnoručně vyrobené rolničky.

Těm, kteří vyrazí na Brněnské Vánoce s dětmi, doporučujeme zajít hned vedle na Dominikánské náměstí – je klidnější a děti tady mohou obdivovat ze dřeva vyřezávaný betlém s figurami v životní velikosti nebo se projet malou šalinkou. Letošní novinkou tohoto náměstí jsou Mezinárodní Vánoce, které ve třech stáncích nabídnou gastronomii africkou, indonéskou a brazilskou nebo mexickou. Gurmáni jsou zváni taky na nádvoří Staré radnice, kde si mohou ve společnosti brněnského draka ve svítícím svetru vychutnat netypickou nabídku v podání brněnské gastronomické špičky. Devět stánků zde budou mít podniky z oficiálního brněnského gastronomického průvodce Gourmet Brno, konkrétně podniky Ramen Brno, Bratrs, Zemanová kavárna a cukrárna, Tutti Frutti, Turbomošt a marshmallow, Whiskey bar, který neexistuje, Klara Bára Wine Café, Mlsná holka a Večerka Brno.

Brněnské Vánoce, to samozřejmě nejsou jen trhy. Nabízí i bohatý doprovodný program, například každý den živé koncerty, ale třeba taky vyhlídku z 63 metrů vysoké věže Staré radnice. Je vánočně nasvícená a na vyhlídku do všech světových stran vede 173 schodů, které jsou v tento čas ideálním spalovačem kalorií. Ke konci listopadu se k vánočnímu programu přidávají taky brněnští módní tvůrci. Akce Open Fashion Studios bude zahájena 27. listopadu módní přehlídkou ve Vodojemech Žlutý kopec a následující dny pozve do otevřených ateliérů návrhářů a návrhářek. V letošním roce se tato akce propojí i s charitou a 5. listopadu zve na Fashion Bazar pro Dům pro Julii.

No a když jsme u charity, nesmíme zapomenou na projekt Daruj Kelímek, ve kterém můžete vratný kelímek proměnit na dobrý skutek pro lidi, přírodu nebo zvířata.

Není zkrátka lepších Vánoc než těch brněnských. Krom těch vašich doma, samozřejmě! *foto: Simona Modrá*

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY!

Přidej se do týmu Ford CARent

Ford CARent

Hledáš práci, která má smysl
a kde auta nejsou jen stroje,
ale vášeň?
Pak hledáme právě TEBE!

Jsi vyučený AUTOMECHANIK?
Nebo jen miluješ auta a chceš se učit od profíků?
Ať už máš praxi, nebo teprve začínáš, u nás najdeš místo!
Přidej se k našemu týmu - rádi Tě zaučíme a podpoříme.

Zaujalo Tě to? Kontaktuj nás!
E-mail: kariera@carent.cz, tel.: +420 725 765 830

www.carent.cz

CARent, a.s., Bělohorská 46, 636 00 Brno

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

PRÁVNÍK

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás na této pozici čeká?
- interní právní podpora a poradenství;
- podávání právních stanovisek k předkládaným návrhům smluv, tvorba a revize smluv a smluvních vzorů a jejich aktualizace s ohledem na změny v legislativě;
- tvorba, revize a aktualizace dokumentů společnosti;
- spolupráce s příslušnými odbory Magistrátu města Brna
- sepisování žalob, návrhů na výkon rozhodnutí a exekucí, přihlášek do insolvenčních a likvidačních řízení;
- právní zastupování před soudy a jinými státními orgány a institucemi.

Pokud Vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- ukončené VŠ magisterské vzdělání právnického směru;
- velmi dobrou znalost občanského a obchodního práva, znalost správního práva, zejména zákona o obcích a zákona o pozemních komunikacích;
- počítačovou gramotnost, znalost aplikací MS Office, uživatelské zkušenosti s informačními systémy;
- komunikativnost, pečlivost, samostatnost, schopnost týmové práce;
- orientace na výsledek a kvalitu, myšlení v souvislostech a odolnost proti stresu;
- znalost zákona o č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a praxe v oblasti zadávání veřejných zakázek, výhodou;
- praxe v oboru alespoň 1 rok;
- řidičský průkaz sk. B výhodou;

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout.
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou. Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif. Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku

Nastoupit můžete dle domluvy!

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz.
S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

SAMOSTATNÝ PROJEKTANT
pro modelování a prognózy dopravy

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás na této pozici čeká?
- budete součástí Útvaru dopravního inženýrství, oddělení modelování a prognózy dopravy;
- zapojíte se do projektů týkajících se dopravně inženýrské problematiky z hlediska organizace a řízení dopravy;
- čeká Vás modelování v programech PTV Visum a Vissim;
- stanete se členem sedmičlenného týmu, který připravuje dokumentace dopravních modelů, návrhů opatření a řešení dopravy ve všech potřebných stupních, především pro město Brno a Brněnskou metropolitní oblast, a to jak pro projekční kanceláře, tak pro státní instituce;
- rádi přivítáme zkušené projektanty i čerstvé absolventy, kterým poskytneme zaučení.

Pokud vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- VŠ vzdělání technického směru;
- znalost CAD programů (výhodou je MicroStation, znalost AutoCAD není překážkou);
- znalost programů Microsoft Office (Word a Excel);
- předpoklady pro projekční činnost organizace dopravy, návrhy dopravních opatření a řešení problematiky dopravy ve městě Brně (parkování, pěší, cyklo, IAD i VHD;
- předpoklady pro dopravně inženýrskou činnost, modelování a tvorbu prognóz vývoje stavů dopravy s využitím speciálního SW vybavení (PTV Vision);
- řidičský průkaz skupiny B;
- samostatnost, spolehlivost, zodpovědnost, flexibilitu a komunikační dovednosti;
- praxe v oboru je vítaná, není však podmínkou;

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout.
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou.
- Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif.
- Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nastoupit můžete dle domluvy!

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz.
S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

DOPRAVNÍ inženýr

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás na této pozici čeká?
- podílet se s námi na tvorbě a rozvoji města Brna, zejména nové čtvrti Trnitá a Železničního uzlu Brno;
- pracovat na přípravě dopravních řešení pro jednotlivé projekty;
- aktivně se účastnit výrobních výborů s dopravní tématikou;
- vyjadřovat se k projektovým dokumentacím.

Pokud Vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- VŠ vzdělání se zaměřením na dopravní stavby; znalost AutoCAD;
- kritické, koncepční myšlení a schopnost být týmovým hráčem;
- samostatnost a zodpovědnost pro Vás nejsou jen pojmy;
- znalost dopravní problematiky města Brna (je vítána);

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout:
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou.
- Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif.
- Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nástup dle vzájemné dohody.

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz.

S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

2025

Sobota
22. listopadu
od 11:00 do 19:00

Vinaři Zaječí spolek

Zaječská LETOŠNÍ VÍNA

VINAŘSKÝ BALÍČEK
předprodej 650 Kč
prodej v den akce 700 Kč

Obec Zaječí

VINAŘSKÝ BALÍČEK OBSAHUJE:
- volná degustace u vinaře dle mapky
- degustační skleničku, taštičku
- propisku, mapku
- kyvadlová doprava dle jízdního řádu
- kulturní vystoupení "Mužáků z Ladné"

Doprovodný program:
- od 16hod Cimbálová muzika v KD Zaječí
- od 20hod Večerní zábava s DJ v KD Zaječí

více informací na
www.vinarizajeci.cz

NECHORŠTÍ VINAŘI

K Nechorám do sklepa za mladým vínem

22. a 23. 11. 2025

PRUŠÁNKY - NECHORY
10:00 - 19:00 H

jihomoravský kraj nechorstivinari.cz

Klobouky Dantes
široký výběr pro slavnostní i civilní příležitosti

PODZIM POD VLASTNÍ STŘECHOU!
NEJŠIRŠÍ VÝBĚR KLOBOUKŮ – UŽ 18 LET!
Dantes BRNO

NAJDETE NÁS V OC OMEGA • NÁMĚSTÍ SVOBODY 9 • PO–PÁ 9–19 H; SO 9–14 H

Řidiči DPMB zazářili
na světovém šampionátu šalinářů

Brněnští řidiči šaliny Katka Hájková a Marek Blecha přivezli z mistrovství světa řidičů tramvají ve Vídni senzační 6. místo. V konkurenci 24 týmů z celého světa byli jedinými zástupci České republiky. Jak se na soutěž připravovali, jaké disciplíny je potkaly a jak si užili atmosféru na místě? Nejen o tom si povídáme v následujícím rozhovoru.

Pamatujete si na dobu, kdy jste začínali jako řidiči? Věřili byste tehdy, že jednou budete soutěžit na světovém mistrovství a obsadíte šesté místo?
Katka: Určitě ne. Já jsem tehdy ani netušila, že vůbec nějaké soutěže existují.
Marek: Na začátku jsme znali jen soutěže, které se konaly v Brně nebo v rámci republiky. Ale že by existovalo něco mezinárodního, o tom jsme neměli ponětí.

Když se teďřekne „mistrovství světa šalinářů“, jaká vzpomínka vám naskočí jako první?
Katka: Atmosféra! Ta byla naprosto úžasná.
Marek: Přesně tak. Lidi kolem, celá ta nálada. Příjezd do neznáma… nádhera.

Jaké to bylo stát na startu světového šampionátu mezi nejlepšími řidiči z celého světa?
Katka: Já jsem se klepala jak osika.
Marek: Já byl nervózní před startem, ale jakmile jsem se postavil na start, byl jsem úplně v klidu.

Na mistrovství jste se připravovali v medlánecké vozovně. Šlo na takovou soutěž vůbec něco natrénovat, když jste přesné disciplíny dopředu neznali?
Katka: Trénovali jsme dost, ale některé disciplíny se prostě nacvičit nedaly. Každá šalina je jiná – nevěděli jsme například, jestli jsou dveře stejně daleko od sebe jako u těch vídeňských tramvají.
Marek: Trénovali jsme hlavně profil, zastavení druhých dveří a brzdění ze 25 km/h na stopku. Ale rozměry jsme neznali přesně, takže to bylo spíš orientační.

Jaké disciplíny vás ve Vídni čekaly?
Katka: První bylo třikrát zastavit s vodou v nádržce tak, aby co nejméně vyteklo. Pak jízda bez tachometru, odhad rychlosti 25 km/h a zastavení přesně na místě pomocí nastavené brzdy.
Marek: No a pak slavný bowling, můj neoblíbený.
Katka: Ten byl neoblíbený asi u všech. A pak se ještě couvalo na pišťálku – a to bylo moje nejoblíbenější.

Jak probíhá couvání na pišťálku?
Katka: Couvá se normálně z kabiny, ale vůbec nic jsem neviděla. Řídila jsem se jen podle Marka, který pískal. Měli jsme dohodnutý signál – když píská pomalu, jedu dál, a když začne pískat rychle, brzdím.
Marek: Já jsem byl její oči. A pak zase naopak.

Měli ostatní týmy jinou taktiku?
Marek: Jo, třeba vůbec nepískali, jen jednou pískli a řidič měl hned zastavit.

Využili jste při disciplínách i něco z každodenní praxe v provozu?
Katka: Určitě. Odhad profilu a brzdění – to jsou věci, které děláme pořád.
Marek: Zastavení u zastávky nebo u semaforu vyžaduje stejnou přesnost jako při soutěži. Ale curling nebo bowling? To s běžným provozem nemá nic společného.

Tak jak vlastně ten soutěžní bowling vypadal?
Marek: Rozjeli jsme se, narazili do velké koule, která měla srazit kuželky. A my jsme museli zastavit přesně tak, abychom neprojeli dál.
Katka: Jenže narazit do něčeho je proti všemu, co denně děláme. Pro mě to bylo fakt nepřirozené.

A curling?
Katka: Tam jsme narazili do drezíny, která se rozjela a pak se musela zastavit na stanoveném místě. Já jsem si myslela, že jsem ji roztlačila málo, ale ona to stejně úplně přejela.
Marek: Měli jsme natrénováno na deset kilometrů za hodinu, ale pak jsme jeli sedm a stejně to dojelo moc daleko.

Která disciplína vám šla nejlépe?
Katka: Mně asi zastavení „čumákem“ a jízda na odhad rychlosti.
Marek: Mně kuželky – ale to byla asi náhoda.

Jaká byla atmosféra na místě?
Katka: Neuvěřitelná. Myslela jsem, že budou fandit jen domácím, ale fandili všem. Bylo to fakt super.
Marek: Potkali jsme i Čechy, kteří nás poznávali a fandili. Ale při soutěži jsme to skoro nevnímali. Já třeba vůbec neslyšel, že nám hráli nějaké české písničky.

Cítili jste podporu i z domova, z Brna?
Katka: Někteří kolegové za námi přijeli přímo na místo. Doma mě manžel přivítal růžemi a bonboniérou. A lidé na ulici mě poznávali – to mě úplně dostalo.
Marek: Určitě mě podporovala rodina, tchán dokonce udělal video sestřih z přenosu. Mamka se dívala s kamarádkou a všem o tom říkala.

Měli jste možnost sledovat průběžné pořadí?
Katka: Po prvním kole jsme byli šestí, po druhém jsem byla chvíli druhá, ale ještě jelo pár soutěžících, takže jsme si říkali, že horší než šestí nebudeme. A to se potvrdilo.

Co jste udělali jako první po návratu domů?
Katka: No, naplnila pračku, jako vždycky! (smích)
Marek: Převlékl jsem se a šel do práce.

***htom,** foto: Archív DPMB*

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Výluka tramvají v ulici Údolní

Z důvodu **kompletní rekonstrukce je přibližně do konce roku 2025** vyloučen provoz veškeré dopravy z ulice Údolní, včetně tramvají a trolejbusů.

Tramvajová **linka 4** jede ve zkrácené trase mezi Babickou a centrem města, kde je ukončena jednosměrným okruhem z Malinovského náměstí ulicí Rooseveltovou, přes Českou, náměstí Svobody a Hlavní nádraží zpět směr Babická.

Náhradní autobusová **linka x4** jede v polookružní trase po zastávkách Náměstí Míru > Heinrichova > Všetičkova > Úvoz > Grohova > Česká > Šilingrovo náměstí > Nemocnice u sv. Anny > Sladová > Tvrdého > Úvoz > Všetičkova > Náměstí Míru. Část spojů je prodloužena o úsek Náměstí Míru – Kounicovy koleje – Tábor – Klusáčkova – Štefánikova – Reissigova – NC Královo Pole, kde nahrazují linku 68.

Trolejbusové **linky 38 a 39** jsou v centru města ukončeny v uzlu Česká. Ve směru do centra jedou z Úvozu s linkou x4 přes Grohovu na Českou. Ve směru do Masarykovy čtvrti jedou z České (zastávka u parku na Moravském náměstí) přes zastávky Smetanova, Sušilova, Konečného náměstí, Čápkova, Úvoz a dále po svých trasách směr Barvičova / Preslova. Část spojů linky 38 v pracovních dnech je vedena obousměrně ve zkrácené trase Preslova – Konečného náměstí.

Autobusová **linka 68** jede pouze v úseku (Myslivna –) Pisárky – Náměstí Míru. Ve zbývající části trasy je nahrazena linkou x4.

Noční autobusová **linka N89** jede v úseku Šilingrovo náměstí – Úvoz po stejné trase jako linka x4.

Noční autobusová **linka N95** jede ve směru z centra v úseku Šilingrovo náměstí – Tvrdého po stejné trase jako linka x4. Ve směru do centra jede od zastávky Tvrdého po trase a zastávkách Nemocnice u sv. Anny – Šilingrovo náměstí – Česká – Malinovského náměstí k Hlavnímu nádraží a dále směr Chrlice.

Uzavírka části ulice Masarykovy v Modřicích

V souvislosti s realizací **V. etapy rekonstrukce kanalizace a vodovodu** je do ukončení prací (předpoklad do konce tohoto roku) **uzavřena část ulice Masarykovy** mezi náměstím Svobody a ulicí Husovou.

Autobusy **linek 49 a N94** jedou obousměrně mezi zastávkami Modřice, Žižkova a Modřice, náměstí odklonem ulicemi Husovou, Nádražní a Benešovou. Nevynechají žádnou zastávku, pouze zastávka Modřice, Masarykova je nahrazena zastávkou Modřice, Husova.

Regionální **linka 510** zcela vynechává zastávky Modřice, Husova a Modřice, Masarykova.

Omezení provozu v ulici Jihlavské

Od 30. června 2025 do ukončení prací je z důvodu **rekonstrukce horkovodu** omezen provoz v ulici **Jihlavské** mezi Vídeňskou a ulicí Netroufalky.

Trolejbusová **linka 25** je ukončena v terminálu Nemocnice Bohunice. V úseku Nemocnice Bohunice – Osová lze využít stávající linky 8, 50 a 69.

Autobusová **linka 40** a noční autobusové **linky N90 a N91 pouze ve směru do centra jsou** vedeny odklonem ulicí Lány, přičemž v tomto směru vynechávají zastávku Krematorium. V rámci úpravy provozu došlo také ke zrušení zastávky Uzbecká ve směru z centra.

Omezení provozu v ulici Vinohrady s výlukou autobusů na Červený kopec

Od 11. srpna 2025 do ukončení prací je z důvodu **rekonstrukce vodovodu** vyloučen provoz autobusů v ulici Vinohrady od Vídeňské po Červený kopec. Autobusová **linka 62** je **v tomto období zcela MIMO PROVOZ. Zastávku Červený kopec nelze obsloužit.**

Výluka autobusů v ulici Žebětínské

Od 1. září 2025 do ukončení prací (předpoklad do 13. prosince 2025) je z důvodu **další etapy rekonstrukce plynu a komunikace** vyloučen provoz autobusů v ulici **Žebětínské**.

Autobusová **linka 52** jede v úseku Šárka – Kohoutovice, hájenka obousměrně přes zastávky Myslivna, Jírovcova, Pavlovská, Talichova a Bellova.

V této souvislosti je autobusová **linka 68** zkrácena pouze do zastávky Pisárky.

Noční autobusová **linka N90 je v úseku Myslivna – Kohoutovice, hájenka obousměrně** odkloněna přes zastávku Šárka a po trase linky 37 ulicemi Libušino údolí a Libušina třída.

Zastávky **Myslivní, Výletní a Žebětínská** nelze po dobu výluky **obsloužit**.

Omezení provozu v tramvajové smyčce Ečerova v Bystrci

Z důvodu výstavby prodloužení tramvajové trati na Kamechy je **od soboty 18. října 2025** do srpna 2026 omezen provoz v tramvajové smyčce Ečerova, kde je zřízena kolejová úvrať. V této souvislosti je:

tramvajová **linka 1** ukončena ve smyčce Bystrc, Rakovecká.

tramvajová **linka 3**, na kterou jsou nasazeny obousměrné tramvaje, naopak prodloužena až do zastávky Ečerova.

Posílení dopravy v souvislosti s Památkou zesnulých

V pracovních dnech od 27. do 31. října 2025 jsou přibližně v době od 9 do 17 hodin vedeny všechny spoje tramvajové **linky 5** v celé trase až k Ústřednímu hřbitovu. Je zrušeno ukončení vybraných spojů na Mendlově náměstí.

V nepracovních dnech od 28. října do 2. listopadu 2025 je přibližně v době od 9 do 17 hodin posílen provoz tramvajové **linky 2** nasazením větších souprav na všechny spoje a zkrácen interval tramvajové **linky 7** na polovinu, tj. linka je v provozu v intervalu 10 minut.

Po celé období **od 27. října do 2. listopadu 2025** je zavedena speciální minibusová linka v areálu Ústředního hřbitova, která navíc z areálu vyjíždí k záchytnému parkovišti u zastávky Bohunická.

Omezení provozu v ulici Palackého v úseku mezi zastávkami Husitská a Semilasso

Od 28. října 2025 do ukončení prací (předpoklad do 17. listopadu 2025) je z důvodu **celoplošné opravy povrchů v ulici Palackého** vyloučen provoz autobusů v této části ulice. Trolejbusová **linka 30** a autobusové **linky 44, 72, 84, N90 a N91** jsou vedeny po objízdných trasách souběžnými ulicemi.

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY, VÝLUKY A OPATŘENÍ V PROVOZU

Rekonstrukce ulice Fryčajovy

Z důvodu celkové rekonstrukce ulice Fryčajovy včetně všech inženýrských sítí bude **od soboty 1. listopadu 2025** v 1. etapě zcela přerušen provoz veškeré dopravy v úseku mezi Mlýnským nábřežím a smyčkou Obřany, sídliště.

Tramvajová **linka 4** bude vedena všemi spoji až do smyčky Obřany, Babická, bude zrušeno ukončení vybraných spojů ve smyčce Maloměřický most.

Autobusové **linky 57 a 75** budou ukončeny na Tomkově náměstí.

Bude zavedena minibusová **linka x75** v trase Obřanský most – Hradiska – Obřany, sídliště (– Bílovice nad Svitavou, železniční stanice).

Noční autobusová **linka N94** bude ukončena ve smyčce Obřany, Babická.

Oprava napájecích kabelů při ulici Jedovnické

Z důvodu opravy napájecích kabelů při ulici Jedovnické bude **v sobotu 1. listopadu** krátkodobě cca od 10 do 13 hodin přerušen provoz tramvají do Líšně.

Tramvajová **linka 8** bude od zastávky Krásného odkloněna na Stránskou skálu.

Tramvajová **linka 10** bude ukončena ve smyčce Geislerova.

V úseku Životského – Dělnický dům – Bělohorská – Novolíšeňská – Jírova bude zavedena náhradní autobusová doprava **linkou x8**.

V úseku Novolíšeňská – Mifkova bude rovněž zajištěn kyvadlový provoz tramvajemi.

Oprava tramvajové tratě v ulici Táborské (u zastávky Geislerova)

Z důvodu výměny kolejí v zastávce Geislerova bude o víkendu **8.–9. listopadu 2025** vždy pouze v denní době přerušen provoz tramvajové dopravy v prostoru této zastávky.

◢ Tramvajová **linka 8** bude rozdělena na dva provozní úseky: Nemocnice Bohunice – Geislerova a Geislerova (provizorní zastávka v ústí ulice Nezamyslovy) – Líšeň, Mifkova.
◢ Tramvajová **linka 9** pojede pouze v úseku Lesná, Čertova rokle – Geislerova.
◢ Tramvajová **linka 10** bude rozdělena na dva provozní úseky: Komín, smyčka – Hlavní nádraží a Geislerova (provizorní zastávka v ústí ulice Nezamyslovy) – Stránská skála-smyčka.
◢ Mezi zastávkami Geislerova v ulici Porhajmově (linky 8 a 9 z / do centra) a Geislerova v ústí ulice Nezamyslovy (linky 8 a 10 z / do Líšně nebo Stránské skály) využijí cestující pěší přesun.
◢ Náhradní dopravu do Juliánova zajistí mimořádná autobusová **linka x9**, která pojede v trase Životského – Geislerova – Juliánov.

◢ Omezení provozu v křižovatce Hladíkova × Tržní × Charbulova

O prodlouženém víkendu 15.–17. listopadu 2025 bude z důvodu celoplošné opravy povrchů komunikace omezen provoz v křižovatce ulic Hladíkova × Tržní × Charbulova. V souvislosti s tímto omezením dojde ve směru z centra k lokální úpravě tras linek 31, 33, E76, N89 a N96.

◢ Oprava kolejí v ulici Pekařské

Z důvodu výměny kolejí v ulici Pekařské bude **o prodlouženém víkendu 15.–17. listopadu 2025** přerušen provoz tramvají v ulici Pekařské. Tramvajové **linky 5 a 6** budou v úseku Česká – Poříčí odkloněny přes náměstí Svobody a ulicí Hybešovou.

◢ Výluka autobusů v ulici Šámalově

Od 15. do 17. listopadu 2025 bude z důvodu pokládky finální obrusné vrstvy povrchů komunikace vyloučen provoz v ulici Šámalově. Autobusová **linka 64** pojede v úseku Geislerova – Stará osada obousměrně ulicí Gajdošovou a Táborskou.

◢ Výluka tramvají v Králově Poli

V pondělí 17. listopadu 2025 od 8:30 do ukončení prací bude z důvodu **pokládky povrchů vozovky** na Palackého třídě a **opravy tramvajové trati** v ulici Štefánikově vyloučen provoz tramvají v úseku Moravské náměstí – Královo Pole, nádraží / Řečkovice.
◢ Tramvajová **linka 1** bude ukončena na Malinovského náměstí
◢ Tramvajová **linka 6** bude z Moravského náměstí odkloněna do Štefánikovy čtvrti.
◢ Náhradní doprava bude zajištěna tramvajovou **linkou x1** vedenou v trase Královo Pole, nádraží – Semilasso – Řečkovice a autobusovou **linkou x6** vedenou v trase Hlavní nádraží – Malinovského náměstí – Moravské náměstí – Pionýrská – Semilasso – Královo Pole, nádraží.

◢ Vánoční trhy na náměstí Svobody

V období od 21. listopadu do 23. prosince 2025 bude v pracovních dnech od 15:00 a v nepracovních dnech již od 12:00 hod. vždy do 20:30 hod. přerušen provoz pravidelných tramvajových linek 4 a 9 přes náměstí Svobody.
◢ **Linka 4** pojede v úseku Česká – Hlavní nádraží ulicí Husovou.
◢ **Linka 9**ousměrně ulicí Rooseveltovou.
◢ Vždy v době této výluky (vyjma pátku 21. listopadu) bude v provozu speciální **Vánoční tramvaj** na jednosměrném okruhu centrem města. ◢

Příběh zastávky

U buku

V lesních partiích mezi Soběšicemi a Útěchovem při silnici III/37915 se nachází jeden ze 67 lesních palouků, které nechal na konci 20. let 20. století vybudovat profesor Vysoké školy zemědělské, Josef Opletal. Městské lesy v severní části Brna dostaly nový způsob hospodaření a ráz, doplněný o exotické a okrasné dřeviny, a také o pomníčky a studánky Lesnického slavína, který připomíná významné lesníky, akademické pracovníky a další významné osobnosti spojené s ochranou přírody či lesním hospodářstvím, jehož byl profesor Opletal jedním ze zakladatelů.
Původní solitérní buk s hustou korunou, který dal palouku jméno, musel být pro svůj špatný stav v roce 1944 pokácen. Štafetu ve velikosti i pojmenování tak převzal buk, který se nachází kousek pod zastávkou a historii místa také připomíná informační tabule u parkoviště. Zastávka „U buku" bývá významným počátkem i cílem cest výletníků do severních částí Brna a nabízí spojení linkami 57 a N93 s Lesnou na jedné straně a Vranovem u Brna na straně druhé.

Tomáš Živna, Foto: Tomáš Živna

ŠOTODAYS 2025

se účastnilo přes pět tisíc návštěvníků

Druhé celorepublikové setkání fanoušků MHD bylo úspěšné. Zhruba v polovině září zavítalo na brněnské výstaviště více než 5000 lidí. Na Šotodays představilo své vozy 13 dopravních podniků z Česka a jeden ze Slovenska.
Návštěvníci si prohlédli autobusy všech velikostí, od menších modelů po velkokapacitní vozy, od různých výrobců a s odlišnými pohony. Na místě byly i speciální vozy jako autobus Vězeňské služby ČR, letištní speciál, pardubický vůz autoškoly Karosa nebo ostravský doubledecker Scania. Děti si na akci vyzkoušely trenažery a mohly tak zažít, jaké to je sedět za volantem autobusu nebo v kabině šaliny.
Po patnácté hodině vyjela vozidla i s návštěvníky na barevnou jízdu Brnem. Šotodays zakončily barevné rozjezdy z Hlavního nádraží, které měly připomenout jejich 25leté výročí. *red*

Ikarusy začaly psát historii
kloubové MHD

Kloubové autobusy jsou s brněnskou MHD neodmyslitelně spjaty již více než 45 let. Již na přelomu 60. a 70. let byly sice do Brna dodány kloubové verze legendárních „eŠeMek“, a to ŠM 16,5, ale historie kloubových autobusů se začala psát ve velkém až po roce 1980, kdy bylo do Brna postupně dodáno celkem 116 vozů maďarského výrobce Ikarus v typech 280.08, 280.08 A a 280.12.

Charakteristickým barevným nátěrem a de facto i svým původem rychle získaly přezdívku „Čabajka“ a jméno oblíbené maďarské klobásky dostalo nový význam. Vozy byly od počátku deponovány v medlánecké vozovně a vypravovány byly nejen na okružní linky 44 a 84 (v dnešní podobě zavedené až od roku 1991) nebo tehdejší linky v oblasti Lesné – 46 a 66 –, ale také na spoje vytížené v ranních a odpoledních špičkách zajišťující především kapacitní dopravu do průmyslových podniků nebo škol. Typickou linkou tak bývala například tehdejší linka 72 vedená k areálu Zetoru nebo linka 70 do Řečkovic, linka 53 do oblasti Kolejní či linka 74 vedená z Mendlova náměstí přes Kohoutovice do Bystrce. V 90. letech se však tyto ikonické vozy staly naprosto typickými na úplně jiné lince a z úplně jiné trakce.

V několika stavebních i dopravních epochách byl přerušen provoz trolejbusů do Bystrce, tj. do dnešní smyčky Bystrc, Černého. Trolejbusová doprava v Bystrci byla zahájena linkou s číselným označením 140 v roce 1981 s ukončením ve smyčce před dnešní zastávkou Filipova (dodnes je zde smyčka patrná, jen slouží jako parkoviště). Prodloužení až do smyčky Černého se trolejbusy dočkaly v roce 1985.

Provoz však byl již v roce 1991 přerušen z důvodu rekonstrukce kanalizace v ulicích Hlavní a Štursově a trolejbusy nahradily autobusy v trase Bystrc, Černého – Komín, sídliště.

O rok později, po dokončení stavebních prací v Komíně, se trasa upravila k Semilassu a vybranými spoji se pokračovalo až na Lesnou nebo do Štefánikovy čtvrti. V následujících letech se tato prodloužení ještě několikrát upravovala, ale základní trasa Bystrc – Semilasso / Královo Pole, nádraží již zůstala. Absence trolejových armatur v několika úsecích a křižovatkách způsobila, že provoz byl trvale zajišťován autobusy a od poloviny 90. let se provoz na lince 140 stal typickým s vozy Ikarus 280.

Ke konci roku 2000 byla linka 140, doplněním trolejového vedení a stabilizací trasy (původní vedení trolejbusové verze linky 140 z 80. let bylo totiž v trase Bystrc – Česká), konečně navrácena do provozu trolejbusové trakci (v trase Bystrc, Černého – Semilasso / Královo Pole, nádraží) a společně s tímto znovuzprovozněním začaly i Ikarusy v brněnské MHD pět svou labutí píseň.

Lze říci, že na lince 140 legendární „Čabajky“ také zakončily svou více než 20letou pouť brněnskými ulicemi. Dnes lze na ně nostalgicky zavzpomínat, ale již v 90. letech s příchodem kloubových Karos (B741 a později B941, B961) byl jasně zřetelný rozdíl nejen v konstrukci vozů, ale také v komfortnosti jízdy jak pro řidiče, tak pro cestující.

Poslední vozy Ikarus 280 byly z provozu vyřazeny v průběhu následujícího roku 2001 a z linky 140 se v roce 2003 stala dnešní linka 30.

Tomáš Živna

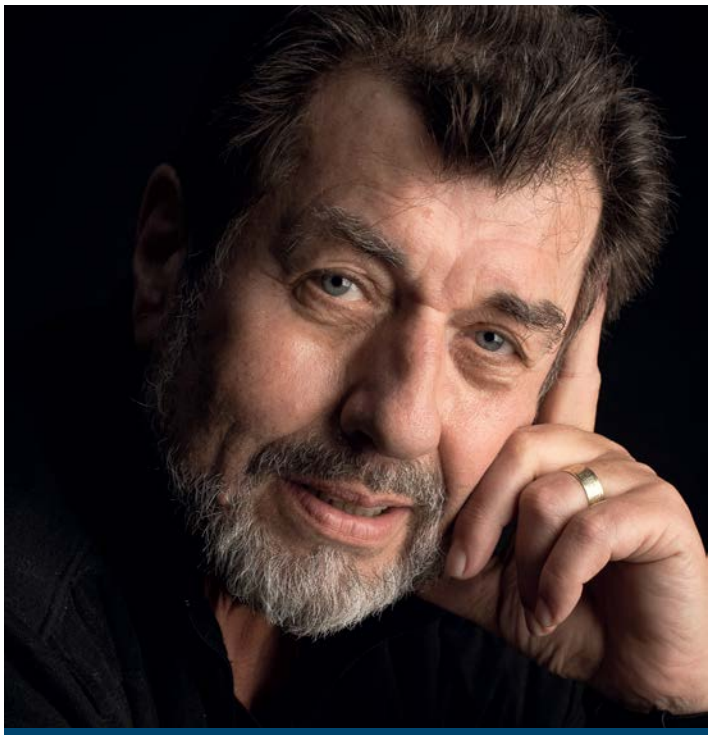
foto: Tomáš Živna, Jiří Mrkos, P. Vybíral

13 otázek pro… Zdeňka Junáka

Jací jsou? Známe jejich jména a hlavně výsledky práce, ať už jde o ředitele významných brněnských společností, umělce, politiky, lékaře, právníky či osobnosti vynikající v jiných oborech. Ale co mají rádi, jaké jsou jejich oblíbené knížky, vyzvánění na mobilu nebo kdy se cítili nejšťastnější? V každém vydání Šaliny vám nyní představíme prostřednictvím „dotazníku" některé z nich.

Zdeněk Junák

Držitel Ceny města Brna za rok 2024 je hercem Městského divadla Brno od roku 1992. Studium JAMU ukončil v roce 1974, než nastoupil do MdB, prošel angažmá v divadlech ve Zlíně a ve Státním divadle Brno (nynější Národní divadlo Brno). Za roli Abrama Beera v *Kolačavě* (MdB) byl nominován na Cenu Thálie. Rád vzpomíná například na tyto činoherní role: Princ Waleský (*Kean IV.*), Palmiro Palmare (*Sluha dvou pánů*), Náčelník Bromden (*Přelet nad kukaččím hnízdem*), Josef Švejk (*Osudy dobrého vojáka Švejka*), Hrabě z Glostru (*Král Lear*), Augustin Ferraillon (*Brouk v hlavě*), Bůh (*Ztracený ráj (zpráva o člověku)*), Děda Klapzuba (*Klapzubova jedenáctka*) a další. Z těch muzikálových jsou to Makar Čudra (*Cikáni jdou do nebe*), Abram Beer (*Kolačava*) nebo Alfréd Ďulínek (*My Fair Lady (ze Zelňáku)*), George Macmillan (*BIG*) a Tovje ze *Šumaře na střeše*. V současné době ho můžete vidět jako Vicerektora (*Medicus*), Ježka z Wartenberka (*Noc na Karlštejně*), Anselma v *Lakomci* nebo Pana Nováčka v komedii *Až na ten konec dobrý*. Je populárním moderátorem rozhlasových relací *Rendez-vous s Junákem, Srdcovky Zdeňka Junáka* a *Víkendové srdcovky* na ČRo Brno. V České televizi účinkoval v mnoha titulech, nejznámější jsou *Četnické humoresky* a v nich role četníka Ambrože. Dlouhodobě pracuje i v dabingu, mezi nejznámější osobnosti, které daboval, patří Horst Fuchs, Ottfried Fischer (*Big Ben*) a mnoho dalších.

1. Nejšťastnější chvíle v životě?
Těch je několik. První, když jsem odmaturoval, a dobře. Druhá, když jsem byl přijat ke studiu na JAMU. Třetí, když jsem se oženil a získal bezvadnou ženu. A čtvrtá, když se nám narodila naše dcera Zuzanka.

2. Co byste dělal, kdybyste nedělal to, co děláte?
Byl bych JUDr.

3. Jakou nejlepší radu v životě jste dostal a od koho?
Na JAMU od pana docenta, režiséra Miloše Hynšta: Studenti, když se vám něco nedaří, začněte vždy u sebe.

4. Co vás spolehlivě rozesměje a zlepší vám náladu?
Když se ráno probudím, podívám se z okna a zvolám: Lidi, já žiju!!!

5. Jste skřivánek, nebo sova? Kterou část dne máte nejraději?
Jsem skřivánek. Ale vlastně, je to jedno. Užívám si celý den.

6. Vaše nejoblíbenější knížka nebo spisovatel?
Haškovy Osudy dobrého vojáka Švejka a trilogie Raymonda Chandlera Hluboký spánek, Loučení s Lennoxem a Sbohem buď, lásko má.

7. Nejoblíbenější písnička?
Chvála bohu, že sem sa narodil.

8. Jaké máte vyzvánění na mobilu?
Humoresque.

9. Jakou superschopností byste rád disponoval?
Umět procházet zdí.

10. Kočka, nebo pes?
Pes.

11. Kterou osobnost (historickou, současnou) byste rád pozval na skleničku?
Některého z mořeplavců – nejlépe Kryštofa Kolumba, Marca Pola či Francise Drakea.

12. Jaký dárek vás nejvíce potěšil?
Potěší mě jakýkoliv dárek. Nejsem vybíravý.

13. Vaše životní motto?
Není umění sebrat se a jít, ale sebrat se a zůstat!

Foto: Archiv MdB

CCB

Chybí ti na zboží značka?

Vyrobíme, to je hračka.

Zakázková výroba originálních etiket

malonaklad@ccb.cz

telefon: 545 222 778 • mobil: 736 485 266

Knihy
psané životem

Fascinujte vnoučata vzpomínkami

Připravíme, vytiskneme i doručíme
A vše za dobrou cenu

Zkuste a zavolejte 736 485 266
nebo 545 222 778

TiskarnaBrno.cz

Obchodní společnost KOČÍ VN s.r.o.
se sídlem v Dyji, okr. Znojmo,
působící na trhu ČR a SR v oblasti dodávek
energetického zařízení, hledá do brněnské kanceláře:

KOČÍ VN

PRACOVNÍKA NA POZICI
Projektový specialista/technik – trafostanice

Náplň práce:
- obchodní komunikace se zákazníky
- zpracování nabídek a technických specifikací
- podpora při realizaci projektů a zajištění jejich technického souladu
- práce na PC, MS Word, Excel

Požadujeme:
- elektrotechnické vzdělání
- organizační schopnosti
- samostatnost, zodpovědnost, chuť učit se
- schopnost orientace v technické dokumentaci
- ŘP sk.B
- praxe v oboru

Nabízíme:
- zázemí zavedené firmy
- dlouhodobý pracovní poměr
- motivační ohodnocení dle zkušeností

Svůj profesní životopis zasílejte na **e-mail: kariera@kocivn.cz**
Info o společnosti: **www.transformatory.cz**

PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA

Je vám přes šedesát a hůře vidíte i s brýlemi? Příčinou může být nejčastější onemocnění seniorů – šedý zákal. Jeho průvodním znakem je vidění jako v mlze a zastřené barvy. Pokud není léčen, může vést až k úplné slepotě.

Jeho řešení je přitom jednoduché a hrazené zdravotní pojišťovnou. Zda šedým zákalem opravdu trpíte, zjistíte bezplatně v Oční klinice NeoVize Brno. V rámci prevence šedého zákalu nyní nabízí všem seniorům oční vyšetření zdarma. Můžete se na něj objednat na telefonu 775 858 700 či emailem brno@neovize.cz

V den vyšetření předložte poukaz.

TRÁPÍ VÁS ŠEDÝ ZÁKAL?

OBJEDNEJTE SE JEŠTĚ DNES!

POUKAZ NA PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU **ZDARMA**

Předložte na recepci kliniky
Platí do 30.11.2025

NeoVize
LEPŠÍ ZRAK LEPŠÍ ŽIVOT

Oční klinika NeoVize
Viniční 235, Brno
tel.: 775 858 700
www.neovize.cz

Sto let mezi tradicí a modernitou:
Škola uměleckých řemesel v Brně

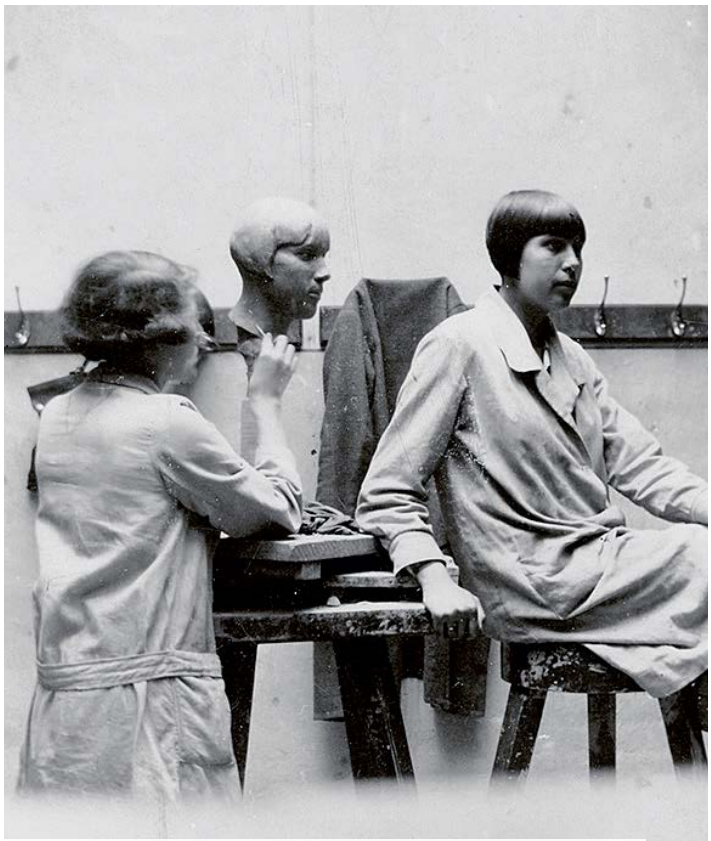
SŠUD Husova, foto archiv školy

Když se řekne umění, často si jako první představíme monumentální sochy nebo obrazy. Ale co třeba porcelánová soška na poličce, pracovní oděv šitý s citem pro detail nebo typografie, kterou denně vídáme na cedulích? Výstava v Domě umění Hlavou a rukama. Škola uměleckých řemesel v Brně 1924–2024 ukazuje, že umění může být krásné i praktické – a že Brno hrálo v tomto propojení významnou roli.

Sto let od založení legendární „šuřky" je příležitostí ohlédnout se nejen za historií školy samotné, ale i za proměnami umělecko-průmyslového vzdělávání a postavení designu ve společnosti. Kurátorský tým – historička umění Lada Hubatová-Vacková a teoretik Vojtěch Märc – připravil výstavu, která jde po

Studenský průvod při oslavách 70. výročí založení ŠUŘ, archiv ŠUŘ

Výuka modelování kolem 1930, archiv ŠUŘ; portrétovanou je jedna z prvních studentek ŠUŘ Olga Studničková, která byla modelkou i pro ústřední postavu tapiserie Františka Süssera

K. O. Hrubý, příprava pískového ornamentu, zdroj: Moravské zemské muzeum – Etnografický ústav, FA 067

stopách toho, jak se v Brně rodilo moderní umění a design, a ukazuje, že estetika a řemeslnost mohou jít ruku v ruce.

Škola umění pro život

Šuřka byla v roce 1924 založena po vzoru umělecko-průmyslových škol v zahraničí s cílem vychovávat tvůrce schopné obstát v průmyslovém světě – kresliče, návrháře, řemeslníky, kteří do každodenního života vnášeli vkus, inovaci a kvalitu. Umění se tak mělo dostávat ke všem vrstvám obyvatelstva a pěstovat jejich vztah k estetickým formám. Výstava proto publiku ukazuje, že umění není něco „nedotknutelného“; naopak je to něco, čeho je třeba se dotýkat, a co se nás naopak také často dotýká.

Nebyly to jen učební metody a nabízené obory, kterými byla šuřka inovativní. Už ve 20. letech zde vznikla „speciálka“ zaměřená na módu, krajky a textilní tvorbu s početnou účastí žen, což v tehdejším školství nebylo samozřejmostí. Součástí výstavy je proto i tapiserie Františka Süssera z roku 1928, kde ústřední postavu – módní návrhářku – staví do čela alegorie pokroku.

Sto let proměn

Výstava provází návštěvníky meziválečnou avantgardou, válečnými roky, dobou komunismu i obdobím po sametové revoluci. Nezamlčuje při tom žádné kapitoly – třeba existenci agitačního Ajdivadla v 50. letech, které hrálo satiry a propagandistické hry po celém Československu. Ukazuje, že každé období mělo své výrazné výtvarné počiny a experimentální formy výuky. Jedním z nejvýraznějších příkladů je metoda obouruční kresby, která propojuje pohyb s mentální aktivitou. Právě ona inspirovala název Hlavou a rukama, v němž se odráží celkový důraz na propojení myšlení a dovednosti. Stranou zájmu nezůstane ani současný stav Střední školy umění a designu a vyšší odborné školy Brno, jak dnes zní její název.

V průběhu výstavy budou mít návštěvníci jedinečnou příležitost poznat a vyzkoušet si, jaké to je být výtvarným umělcem. Prostřednictvím vzorových výukových hodin se na chvíli stanou třeba sochaři, písmomalíři nebo grafiky. Chybět nebudou oblíbené komentované prohlídky a městské procházky po realizacích umělců spojených se ŠUŘkou. *(sal)*

Speciální škola mód a textilií, archiv ŠUŘ

Čecháčci a Čoboláci

se s humorem vrací do Brna

V čem se lišíme, a co nás pořád spojuje, i když se naše národy oficiálně již dávno osamostatnily? Ve čtvrtek 20. listopadu od 19 hodin skvělí divadelníci a výborní komikové **Pavol Seriš** a **Filip Teller**, kteří společně absolvovali Ateliér fyzického divadla na JAMU, vystoupí se svojí stand up show o česko-slovenských vztazích **Čecháčci a Čoboláci** opět v Brně, konkrétně v Café Práh ve Vaňkovce. Jejich kreace využívá slovní i pohybovou komiku, tanec, zpěv a improvizaci s publikem, autobiografické výpovědi obou mužů, Slováka a Čecha, se střídají s etudami, rozebírající vztahy mezi Českem a Slovenskem. S autorskou inscenací, která má za sebou více než 130 repríz hostuje tvůrčí dvojice pravidelně v českých i slovenských městech. Podzimní termín uvádí v souvislosti s oslavami Dne boje za svobodu a demokracii. Vstupenky jsou k dostání na goout.net. *(sal) Foto: Archív FT*

inzerce

Sešívané hvězdy a vločky.

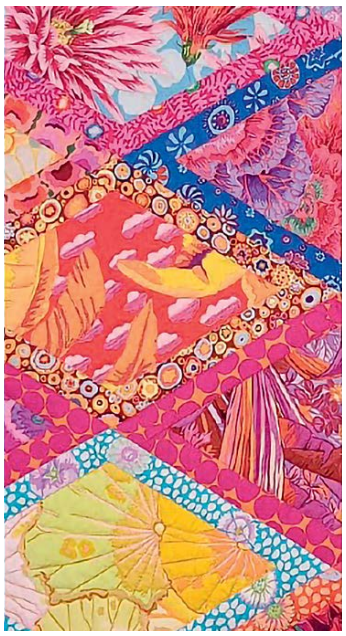
Nenechte si ujít patchwork v Křížové chodbě

Patchworkový klub pro Vás v tradičním podzimním termínu připravil již 15. ročník výstavy **PATCHWORK aneb Když ze záplaty uděláte umění**, nad kterou převzala záštitu i primátorka města Brna Markéta Vaňková. Výstava se koná v jižním křídle Křížové chodby Nové radnice (Dominikánské náměstí 2, vstup z ulice Dominikánská) a navštívit ji můžete od 22. do 30. listopadu 2025, vždy v čase od 10 do 18 hodin. Letošní inspirací pro tvůrkyně

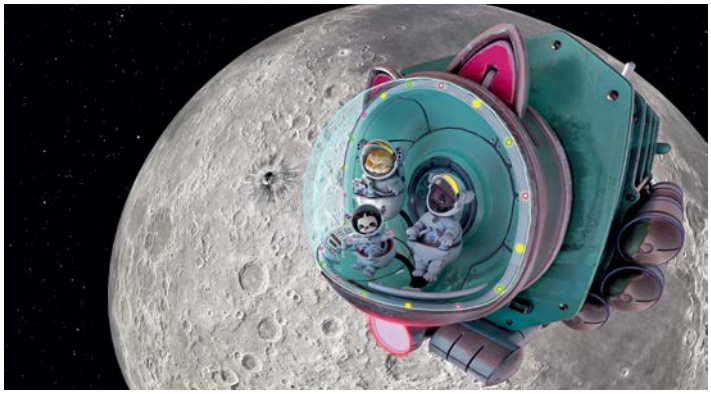

pestrobarevných textilních obrazů se staly hvězdy a vločky. Součástí výstavy je i charitativní projekt pro Dětskou léčebnu se speleoterapií v Ostrově u Macochy na téma netopýři. Výstavou Vás ochotně provedou členky Patchworkového klubu Brno. Více o činnosti a aktivitách klubu najdete na @patchworkovy_klub.brno a facebook.com/patchworkbrno. Vstupné je dobrovolné. *(sal) Foto: Archiv PKB*

Kočičí dobrodružství za superúplňku. Mňaukonauti čekají na děti v digitáriu

Představte si budoucnost, kde už nejsou žádní lidé – zůstaly jen kočky. Ale ne ty, co se válí na gauči. Tyhle mají skafandry, raketoplány a pořádnou kuráž! Kiki, Tutti a Pepe – kočičí mňaukonauti – dostanou úkol, který zní dost obyčejně: uklidit kosmické smetí. Jenže když si pořídíte Galaktický smeták (ano, raketoplán, co zametá), nikdy to není jen o úklidu. Právě o tom všem a mnohém dalším je nejnovější představení brněnského digitária **Kočičí dobrodružství za superúplňku**, určené těm nejmenším kosmonautům.

Tři chlupáči na oběžné dráze potkají obří zbytky lidských vynálezů, včetně teleskopu tak velkého, že by se do něj klidně vešla menší myšárna. Dokonce se vydají až na Měsíc! Kiki s kamarády si přitom pořád dokážou dělat legraci – třeba když Tuttiho pozadí poslouží jako inspirace pro čerstvě vzniklý kráter. A že se i tady dá zažít sranda? Narazí na Měsíčního králíka, který by sám zvládl moderovat talk show, kdyby tedy měl komu.

Představení **Kočičí dobrodružství za superúplňku** je plné barev, gagů a hlášek, které pobaví malé i velké. Jednou se hrdinové honí za vesmírným smetím, podruhé zkoumají měsíční základnu, kde to vypadá spíš jako v džungli. A i když se tu občas připomene, že lidé nebyli úplně pořádní, hlavně se tu mňouká, směje a objevuje. Kočičí dobrodružství za superúplňku je kouzelný animovaný výlet, po kterém se možná vaše ratolesti začnou dožadovat vlastního smeták – ideálně kosmického! Děti se totiž stanou součástí dobrodružství, rodiče se pobaví chytrými narážkami – a všichni spolu zjistíte, proč je superúplněk opravdu super. Připravte se na smích, úžas i chuť vyrazit hned po představení pozorovat noční oblohu!

(sal) Foto: Archív HPB

SOUTĚŽTE O VSTUPENKY!

Zajímá vás, co je na na brněnské hvězdárně a v digitáriu nového?

Soutěžit o vstupenky můžete do 26. listopadu 2025 na webu www.salina-brno.cz.

Liběna Rochová: Doteky.

V Moravské galerii startuje životní výstava ikony českého módního návrhářství

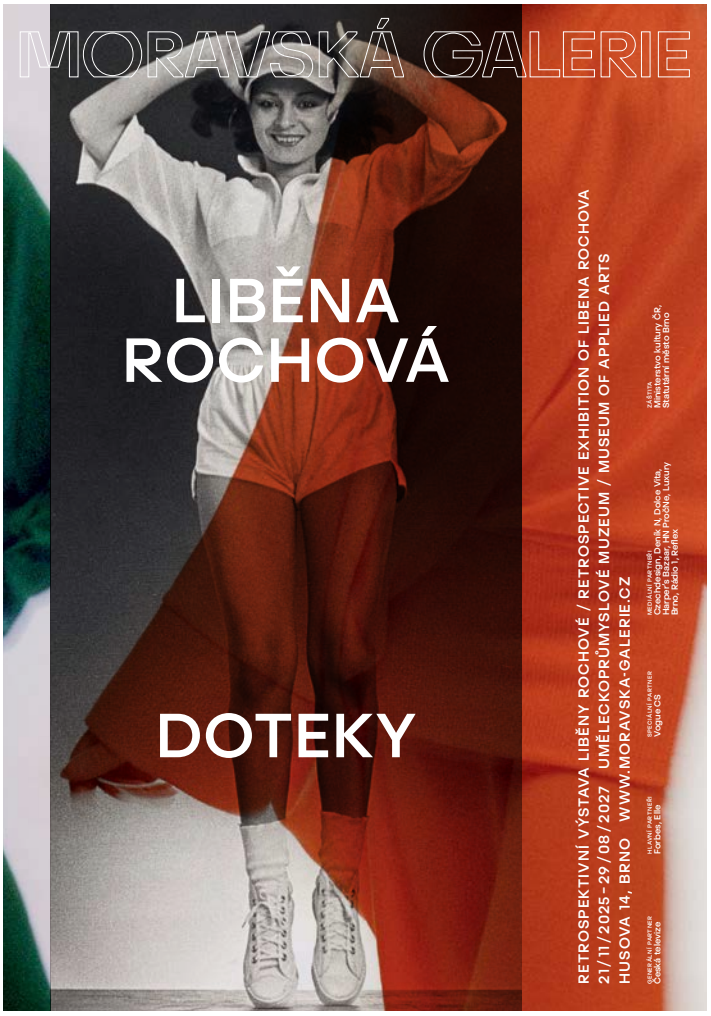
Celé druhé patro Uměleckoprůmyslového muzea v Brně na téměř dva roky osídlí zdejší rodačka a absolutní vítězka cen Czech Grand Design **Liběna Rochová**. Velkou retrospektivní výstavu jí v poslední třetině listopadu otevírá Moravská galerie ve spolupráci s kurátory Andreou Běhounkovou, Janem Králíčkem a architektkou Magdalenou Rochovou.

Základem expozice je dar Liběny Rochové do sbírek galerie v jejím rodném městě – rozsáhlý soubor skic, fotek i samotných modelů. „Cílem projektu ART DESIGN FASHION v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Brně je systematicky budovat sbírku současné módy. Tato iniciativa podnítila Liběnu Rochovou k rozsáhlému daru galerii a stala se impulsem k vzniku retrospektivní výstavy, která v českém kontextu nemá obdoby," konstatuje ředitel Moravské galerie v Brně a iniciátor projektu Jan Press.

V sedmi sálech dechberoucího Uměleckoprůmyslového muzea na Husově třídě 14 vás pohltí příběh profesního života i osobních motivací oděvní tvůrkyně. Spatříte její slavné kolekce, art-fashion objekty i zakázkové modely, včetně těch pro Lucii Bílou. Poznáte, jakých inspiračních zdrojů, myšlenek, emocí i materiálů se práce Liběny Rochové dotýká. Prožijete spolu s ní okouzlení světly ramp, i tichou meditaci v zákulisí tvorby. A okusíte svět módy všemi smysly.

Výstava **Liběna Rochová: Doteky** je „must see" závěru letošního roku. Nejenom. V UMPRUM Moravské galerie v Brně potrvá **od 21. listopadu 2025** do 29. srpna 2027.

(sal) Foto: Archív MG

Tady jsme. Muzeum romské kultury
představí díla českých fotografických ikon

V Muzeu romské kultury bude od 7. listopadu k vidění výstava **Tady jsme**, představující díla dvou výrazných osobností české dokumentární fotografie – **Jana Mihalička** a Karla Cudlína, členů spolku 400 ASA.

Oba fotografové dlouhodobě zachycují život lidí, kteří zůstávají často mimo hlavní společenský zájem. Tentokrát nahlížejí do světa Romů – od pražského Žižkova po východoslovenské osady. Přestože prostředí se liší, spojuje je společná zkušenost: pocit vyloučení a zároveň síla soudržnosti. Mihaliček i Cudlín přistupují k romským komunitám s respektem, trpělivostí a opravdovým zájmem. Jejich snímky vznikaly v prostředí, kde byli přijati a vítáni, a proto nabízejí autentický pohled zevnitř – s lidskostí a porozuměním.

Výstava **Tady jsme** otevírá otázky přijetí, důstojnosti i významu domova, který netvoří místo, ale lidé kolem nás. Vernisáž výstavy se uskuteční 6. listopadu od 17 hodin v Muzeu romské kultury na Bratislavské 67. Více informací na rommuz.cz.

(pl) Foto: Karel Cudlín

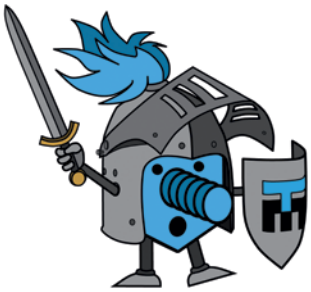
Listopad v Technickém muzeu v Brně:
Svět nevidomých i pohádky naživo

Listopad přinese do Technického muzea v Brně dvě výjimečné akce, které potěší jak zvídavé dospělé, tak rodiny s dětmi.

V sobotu **15. listopadu 2025** se návštěvníci mohou zúčastnit akce **Zažij svět nevidomých**, která přibližuje život lidí se zrakovým postižením. Vyzkoušíte si orientaci v prostoru poslepu, čtení Braillovým písmem, screening zraku, ukázku výcviku vodících psů, nebo netradiční sporty, jako je akustická střelba či ping pong pro nevidomé. Součástí bude také doprovodný kulturní program. Celodenní vstupné činí 50 Kč.

O týden později, **v sobotu 22. listopadu 2025**, muzeum ožije pohádkami. Akce **Pohádkové muzeum** zve především rodiny s menšími dětmi, které si mohou projít řadu stanovišť inspirovaných známými českými pohádkami. Chybět nebude ani zámecká převlékárna, kde se děti promění v prince či princezny, a za splněné úkoly si odnesou pohádkové odměny.

Podrobnosti najdete na www.tmbrno.cz

(sal) Foto: Archív TMB

Legendární Krásná jizba ožije v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea

Hlavně ti starší si Krásnou jizbu ještě moc dobře pamatují… Prodejna totiž nabízela originální výrobky umělců tvořících pod značkou organizace Ústředí lidové umělecké výroby (ÚLUV), od jejíhož založení letos uplynulo rovných osmdesát let. V Moravském zemském muzeu bude proto 28. listopadu otevřena výstava s názvem **ÚLUV nekončící příběh**.

Etnografický ústav MZM byl jediným národopisným pracovištěm v českých zemích, které soustavně mohlo sledovat vývoj a zároveň shromažďovat strukturální změny lidové umělecké výroby. V letech 1973 – 1993 dokumentoval ústav činnost ÚLUV formou nákupů oceněných výrobků z různých soutěží i z běžné nabídky. Vzhledem k zániku ÚLUV byla tak v Brně shromážděna jedinečná kolekce zachycující stav soudobé umělecké výroby inspirované tradicí. Veřejnosti se muzejní sbírka v takovémto rozsahu prezentuje vůbec poprvé. Výstava, která potrvá do poloviny června příštího roku, nabídne kreativní prostor pro hru, tvoření a objevování nejen pro děti. Mladí designéři si budou moci vyzkoušet roli návrhářů oděvů a doplňků, navrhnout vlastní střihy a vytvořit originální modely z papíru. Zájemci se budou moci proměnit v manekýnku nebo manekýna a obléknout si vystavené modely. V tvořivé dílně si návštěvník vyrobí přáníčka (*gratulačenky*) s použitím modrotisku nebo slámy, vyzkouší si jednoduché vyšívání či drhání z přírodních vláken.

Předměty s příběhem vítány!

A pokud doma schováváte šaty po babičce, kus nábytku, stínítko nebo jiné věci koupené v Krásné jizbě a opatřené etiketou ÚLUV či Krásná jizba, můžete je nyní přinést do brněnského Paláce šlechtičen na Kobližné ulici č. 1. a předat na recepci. Jako odměnu za to dostanete volnou vstupenku do expozic Paláce šlechtičen. Dáte-li starým věcem šanci na druhý život, uvidíte je na jaře 2026 v hale Dietrichsteinského paláce v rámci malé instalace.

„Předměty s příběhem vítány“ – připojte fotografii či jinou vzpomínku na nákupy v Krásné jizbě!

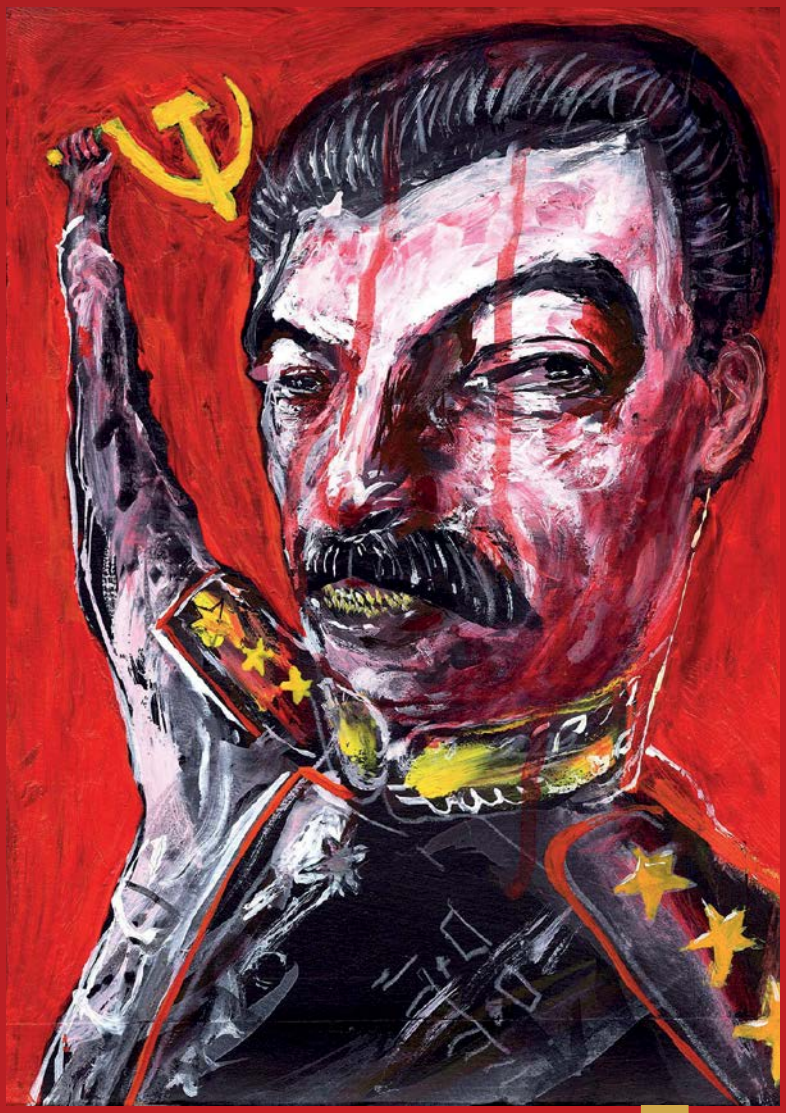
(sal) Foto: Archív MZM

DIVADLO BOLKA POLÍVKY

UVÁDÍ:

FABIEN NURY, THIERRY ROBIN

REŽIE
ROMAN POLÁK

HRAJÍ
JAN KOLAŘÍK
MICHAL ISTENÍK / CTIRAD GÖTZ
JAROMÍR DULAVA
PETR HALBERSTADT
JAKUB ULIČNÍK
RADIM FIALA
MARTIN SINIČÁK
LUKÁŠ HRONÍK
TEREZA MAREČKOVÁ
LINDA BALLOVÁ
GABRIELA ŠTEFANOVÁ
NORBERT KOMÍNEK
LUDĚK HORÁČEK

I. PREMIÉRA
7. 11. 2025

II. PREMIÉRA
10. 11. 2025

REPRÍZY
10. 12. / 19. 12. 2025

ZTRATILI JSME STALINA

www.divadlobolkapolivky.cz

Brilantní komedie Lazebník sevillský v MdB pobaví vybroušeným humorem

Slavná komedie **Lazebník sevillský** o sluhovi s ostrovtipem jako břitva je stálicí na světových jevištích. Její autor Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais prožil pestrý život, vystřídal řadu zaměstnání, slávu ale získal díky své dramatické tvorbě, již bravurně naplnil satirou kritizující společenské rozdíly, hravými dialogy plnými vtipu a osvíceneckými hodnotami. Jeho dílo, zejména figarovská trilogie, do které spolu s Figarovou svatbou hra Lazebník sevillský patří, inspirovalo takové velikány, jakými byli Wolfgang Amadeus Mozart či Gioacchino Rossini.

První hrou, jež sleduje osudy vychytralého lazebníka Figara a ženy milujícího hraběte Almavivu, byl právě **Lazebník sevillský**. V něm je hrabě zamilovaný do neznámé mladé krásné dívky Rosiny, již najde v Seville, kde žije u starého opatrovníka doktora Barthola. Aby to ale mladí milenci neměli lehké, žárlivý Bartholo si chce svou schovanku vzít sám, a proto nechce nikomu dovolit, aby se k ní přiblížil. Ještěže má do jeho domu přístup zdejší holič a felčar Figaro, jenž neslouží jenom svým zákazníkům, ale hlavně všem zamilovaným, není tedy divu, že má v rukávu řadu nápadů a převleků, jak k sobě milence dostat.

Inscenaci připraví režisér **Stanislav Moša** v novém překladu **Zuzany Čtveráčkové**, autorem scény je **Jaroslav Milfajt**, kostýmů **Andrea Kučerová** a hudby **Mirko Vuksanović**, dramaturgem je **Vojtěch Balcar**. V hlavní roli Figara se představí **Michal Isteník**, Hraběte Almavivu si zahraje **Aleš Slanina**, Rosinu **Svetlana Janotová**, Barthola **Milan Němec** a Dona Bazilia **Alan Novotný**. V dalších úlohách se objeví **Jakub Przebinda**, **Ondřej Halámek**, **Patrik Bořecký** a **Josef Jurásek**. Premiéra komedie **Lazebník sevillský** se uskuteční **1. a 2. listopadu 2025 na Činoherní scéně MdB**.

Vstupenky jsou již v prodeji v pokladnách nebo na www.mdb.cz. ◢ ***(sal)*** *Foto: Archív MdB*

Objevte tisíciletý příběh Rajhradského kláštera v nové expozici Ora et Labora

Rajhradský klášter, nejstarší na Moravě, ožívá v nové stálé expozici **Ora et Labora: Příběh rajhradského kláštera**. Muzeum Brněnska ji otevřelo u příležitosti 20. výročí Památníku písemnictví na Moravě a 980 let od příchodu benediktinů do Rajhradu. Na jednom místě se zde potkává duchovní hloubka, historie i současnost a návštěvníci mohou téměř tisíciletý příběh prožít doslova na vlastní kůži.

Expozice vás provede dvanácti kapitolami dějin kláštera od velkomoravských počátků až po současnost. K vidění jsou vzácné archeologické nálezy, opatská berla či barokní sochařské návrhy od Ignáce Lengelachera. Pomocí projekce se můžete přenést až k freskám chrámu sv. Petra a Pavla, které jsou běžně ukryté vysoko nad hlavami návštěvníků. „Chtěli jsme, aby si každý odnesl nejen nové poznatky, ale i zážitek. Výstava spojuje historii, obraz, zvuk i interaktivní prvky a nechybí zde ani vtip, hra a nadsázka," říká kurátor Jiří David.

Výstava je určena pro všechny milovníky umění, rodiny s dětmi i školní skupiny. Klášter v Rajhradě, místo ticha a inspirace, vás zve k objevování svých příběhů, které po staletí formovaly duchovní i kulturní tvář Moravy.

Vydejte se za námi na podzimní výlet do Rajhradského kláštera. Z Brna je to 12 minut cesty vlakem, pokud se rozhodnete pro cestu autem, jistě oceníte pohodlné parkoviště v prostorách před klášterem. Přijďte se nechat okouzlit místem, kde čas plyne jinak.

◢ ***(sal)*** *Foto: Archív MB*

Rytíři, princezny i drak. Světelný park znovu rozzáří Špilberk!

Na hrad Špilberk se po roce vrací oblíbený **Světelný park**, který promění hradní areál v magické místo plné zářících instalací, příběhů a fantazie. **Slavnostní otevření proběhne 12. listopadu 2025**, poté bude park přístupný veřejnosti každý večer až do **11. ledna 2026**.

Návštěvníci se mohou těšit na stovky ručně vyráběných světelných soch, interaktivní objekty i nové instalace, které potěší malé i velké. **Výstava bude navíc obohacena o několik desítek nových soch**, které ještě více rozšíří kouzelný svět světla a barev. Výstava vás zavede do světa brněnských pověstí a legend. Projdete se mezi postavami z dávné historie, setkáte se s drakem, symbolem města Brna, i s rytíři, princeznami a dalšími hrdiny minulosti. Každý kout Špilberku se po setmění rozzáří tisíci světly a nabídne neopakovatelnou atmosféru zimních večerů.

Světelný park se po loňském úspěchu stal nedílnou součástí brněnské zimní sezony. Nabízí nejen jedinečnou vizuální podívanou, ale také prostor pro rodinné procházky, fotografování i zastavení v předvánočním shonu. Brány hradu se otevírají každý den po západu slunce a zvou všechny na jedno z nejkrásnějších míst Brna.

(sal) *Foto: Archív MuMB*

Lední medvědice, lví princezna i „létající“ komby. Zoo Brno má co nabídnout i na podzim

Podzim v Zoo Brno rozhodně není časem klidu a prázdných výběhů. Naopak – areál nabízí spoustu novinek i osvědčených lákadel, díky nimž stojí za to vyrazit na Mniší horu i v chladnějších dnech.

Jedním z největších taháků jsou bezesporu **lední medvědice**. Najdete je v modernizovaném výběhu, kde mají dostatek prostoru i rozlehlý bazén, kde si užívají plavání i hry. Lední medvědi patří k největším šelmám světa a jejich přítomnost v Zoo Brno slibuje návštěvníkům jedinečný zážitek.

Na své si přijdou i milovníci africké fauny. V zoo se usadila nová tlupa **dželad**, opic, které zaujmou nejen svým společenským životem, ale i nápadnou červenou „náprsenkou“ na hrudi. Společnost jim dělají damani skalní – drobní savci s nenápadným vzhledem, jejichž nejbližšími příbuznými jsou překvapivě sloni a kapustňáci. Společná expozice přináší zajímavý kontrast a ukazuje, jak rozmanitý a překvapivý dokáže být svět zvířat.

U Afriky ještě chvíli zůstaneme – Africká vesnice se rozrostla o dvě zcela nové expozice. V **Nočním Limpopu** mohou návštěvníci nahlédnout do života zvířat, která se probouzejí až po západu slunce – noháče a „létající poloopičky“ komby. **Ngorongoro** pak představuje zástupce africké fauny z oblasti proslulého kráteru – např. mangusty či dikobraze.

A nesmíme zapomenout ani na brněnskou lví princeznu Binti. Mladá samice Iva konžského se narodila přímo v Brně a rychle se stala miláčkem návštěvníků. Její hravost a zvídavost přinášejí do expozice lvů spoustu energie a radosti.

Kromě toho pro vás Zoo Brno připravila i několik zajímavých akcí. Přednáška v rámci cyklu o biodiverzitě vás 12. listopadu od 16 hodin zavede do Východní Himaláje. Uspávat přírodu pak mohou přijít děti do SEV Hlídka 7. listopadu. Tamtéž se pak budou 29. listopadu plést adventní věnce.

(sal) Foto: Archív Zoo Brno

VIDA! Vyzkoušejte si povolání budoucnosti a zažijte vědu naplno

Největší festival vědeckých show POP SCIENCE startuje v pátek **7. listopadu ve VIDA!** Začne večerem pro dospělé plným pálivých výzev, afrodiziak a smyslného tance **VIDA! After Dark: Hot & Spicy**. Čeká vás **molekulární gastronomická show** kuchaře **Petra Koukolíčka**, čokoládový kvíz nebo test pálivosti. Zažijte vědu jinak – s drinkem v ruce, ve večerní atmosféře a bez dětí.

O víkendu **8.–9. listopadu** ve VIDA! uvidíte téměř padesát vědeckých show s pokusy pro celou rodinu. S **Janem Spratkem** se **vydáte až do vesmíru**, **Michael Londesborough** vás ohromí **pokusy se světlem a zvukem** a **Zvěd z ČT:D** dokáže, že i obyčejné věci skrývají **zábavnou vědu**. S **Jiřím Burýškem**, který je autorem YouTube kanálu *Jirka vysvětluje věci*, nahlédnete do zákulisí **popularizace vědy na YouTube**, poměříte své **znalosti s legendárním Doktorem Vševědem** v duelu **Na lovu naživo** a zažijete, jak v podání **Národního divadla Brno** ožije **Edison!** v představení plném pokusů, humoru i písniček.

JOB na zkoušku

Technika, věda nebo něco úplně jiného? Přijďte to zjistit **v sobotu 29. listopadu** do VIDA! na akci **JOB na zkoušku**. Vyzkoušíte si zajímavé technické a přírodovědné profese na vlastní kůži. Pod vedením odborníků z praxe zkusíte **forenzní metody**, práci s elektřinou, chemickými vzorky nebo úkoly spojené s **testováním aplikací ve virtuální realitě, automatizací a robotikou**. Nebudou chybět ani firmy zaměřené na **chytré technologie**, **energetiku** nebo **kosmický průmysl**. Otestujte své silné stránky a získejte tipy, jak je rozvíjet. Akce je v ceně běžné vstupenky do expozice VIDA!, pro studenty ve věku 13–20 let za symbolických 50 korun.

Staňte se superhrdiny

Až do konce listopadu si užijete víkendové **dílničky plné pokusů** inspirované slavnými **superhrdiny**. Ovládnete s dětmi blesky, zastavíte proud vody neviditelným štítem a naučíte se zmizet beze stopy!

(sal) Foto: Archiv VIDA!

inzerce

NEVŠEDNÍ PODZIMNÍ VÝLET DO PŘÍRODY? ZKUSTE ŠLAPANICE!

V rodinném Muzeu ve Šlapanicích na vás v listopadu čekají malebné mýtiny, odlesky zimního slunce na zamrzlých rybnících i mračna valící se nad korunami stromů. Muzeum zaplní výstava *Za obzor krajiny*, mapující proměny krajinomalby od 19. století po současnost, a interaktivní ateliér *Paleta lesa*, v němž si (nejen) děti užijí pobyt v plenéru i tvorbu v ateliéru. Dopřejte si hřejivé chvilky ve společnosti svých blízkých a uměleckých děl A. Slavíčka, S. Lolka, A. Kalvody či J. Valocha. Těšíme se na Vás!

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH – MUZEUM PRO CELOU RODINU

DIAGONÁLNÍ SUDOKU

Do každého políčka vepiště jednu číslici od 1 do 9 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani v žádném z devíti vyznačených menších čtverců.Toto pravidlo platí i pro dvě hlavní úhlopříčky.

3	1	6						7
	8	5	1	7			4	
9	4	7	3	6	8		5	
	3			8		5	7	2
4	2		6	5	7			9
7			9					8
5		3		9	6	1	2	4
1	6			4			9	5
			2	1	5			

*Tomáš Garrigue Masaryk: „Přátelství je nejen o tom, co nám druzí dávají, ale také o tom, co my… **(viz tajenka osmisměrky)** dát jim.“*

Po vyškrtání všech výrazů zůstane v obrazci 6 volných písmen, která – čtena po řádcích – tvoří tajenku.

Výrazy:

AGENDA
BENEFIT
COOKIES
DÁREK
DÁVKA
DOLAR
EMOCE
FORMULE
KAPKA
KAPSA
MOBIL
MOTOR
NÁKUP
NÁPADNOST
NOVINKA
OBJEKT
OBLEK
ODKUP
OCHOTA
OŘEZÁVÁTKO
PANDA
PÁTEK
PRACOVNICE
REPUBLIKA
STOPA
TUKAN
TÝDEN
UČITELKA
ÚKLID
VERZE
ZÁKON
ZELENINA
ŽIRAFA

Ž	I	R	A	F	A	M	U	Ú	E	R	Ů	T	P
T	I	F	E	N	E	B	Č	C	K	A	P	S	A
K	E	T	Á	P	I	Ž	I	K	E	L	B	O	N
N	A	K	U	T	U	N	T	S	O	O	I	N	D
A	U	K	N	M	V	B	E	E	B	D	E	D	A
P	D	E	M	O	B	I	L	L	J	V	Á	A	K
O	D	M	C	T	K	U	K	I	E	V	O	P	N
T	Á	A	Ý	O	M	Á	A	R	K	Z	CH	Á	I
S	R	D	O	R	M	E	Z	A	T	A	O	N	V
P	E	C	O	O	Ř	E	Z	Á	V	Á	T	K	O
N	K	F	A	G	E	N	D	A	K	P	A	K	N

SOUTĚŽTE S ŠALINOU

Zelí sice můžeme díky dovozu koupit v obchodech čerstvé po celý rok, jeho sezóna je však v našich končinách od září do listopadu. Běžně užívaný název zelí je však označením hned pro 3 druhy košťálové zeleniny: Hlávkové zelí bílé nebo červené je rostlina vyšlechtěná z brukve zelné, má obvykle velkou a kulatou hlávku. Pekingské zelí, které se v našich obchodech prodává pod nesprávným názvem čínské zelí, tvoří protáhlé, 30–60 cm dlouhé světle zelené hlávky. A čínské zelí Pak Choi netvoří hlávky, ale 20–40 cm dlouhé tužší listy uspořádané volně.

V české kuchyni se setkáte nejčastěji s hlávkovým zelím, jehož využití je skutečně všestranné. Od klasické zelné polévky, přes zelné bramboráky neboli „zelňáky“ jako skvělé přílohy k pečenému vepřovému nebo kachně až po výtečné saláty na mnoho způsobů.

Velkou výhodou zelí je možnost jeho dlouhého skladování, stačí jej uložit v suchu a chladu, např. ve sklepě (pozor, nesmí tam mrznout!). Zelí obsahuje hodně vody a velmi málo kalorií a je tedy vhodné pro redukční diety. V zimě je také vhodným zdrojem vitamínu C, má ho až 2x více než citron.

Při přípravě salátů i před dušením nakrouhané syrové zelí lehce osolte a promačkejte – pustí šťávu a zkřehne. Pokud pracujete s celými zelnými listy, doporučujeme je před další tepelnou úpravou spařit horkou vodou. Zbaví se takto čpavých látek, změknou a stanou se stravitelnějšími. Rozdíl mezi červeným a bílým zelím není jen v barvě, ale i v chuti. Bílé zelí také obsahuje více vlákniny, méně sacharidů a rovněž o něco menší množství vitamínů a minerálů.

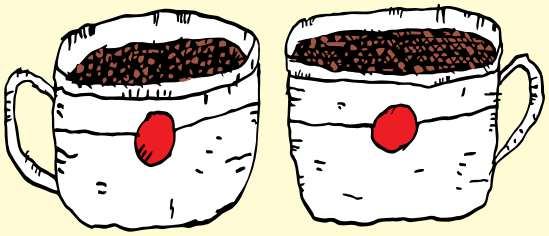
Jak se jmenuje zelná polévka na Valašsku?

Svoje odpovědi zasílejte do 15. listopadu 2025 e-mailem na adresu soutez@salina-brno.cz. Vylosovaný autor správné odpovědi získá voucher do Steakhousu U Starýho Billa.

Vítězem minulého kola se stává Sylvie Šubrtová.

STEAKHOUSE
U STARÝHO BILLA
NEJLEPŠÍ STEAKY V BRNĚ!
PRAVÝ TEXAS RESTAURANT
KUDELOVA 5, BRNO
WWW.BILL.CZ

KAVÁRNA & GALERIE
U DVOU POLÍVKŮ

JAKUBSKÉ NÁMĚSTÍ 5, BRNO
OTEVÍRACÍ DOBA
PONDĚLÍ - PÁTEK
9 - 16 HODIN
Změna vyhrazena dle plánovaných akcí
S KÁVOU A ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÍP

TISÍC TVÁŘÍ
ANAPURNA
MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM
JEN DO 4. 1. 2026
PAVILON ANTHROPOS
PISÁRECKÁ 5, BRNO

Nad výstavou převzal záštitu ministr kultury Mgr. Martin Baxa, primátorka Statutárního města Brna JUDr. Markéta Vaňková, rektor Masarykovy univerzity prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D., J.E. velvyslankyně Brazílie v České republice Sônia Regina Cuimarães Gomes, J.E. velvyslanec Peru v České republice Néstor Popolizio a J.E. velvyslankyně České republiky v Brazílii Pavla Havrlíková.

MINISTERSTVO KULTURY Výstava vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky.
BRNO Výstava vznikla za finanční podpory Statutárního města Brna.
Česká televize Hlavním mediálním partnerem výstavy je Česká televize.
NÁRODNÍ MUZEUM
MUNI CJV Centrum jazykového vzdělávání
EPSULA

ADVENTNÍ KALENDÁŘ, KTERÝ CHUTNÁ A UČÍ DĚTI ZDVOŘILOSTI

Za každým otevřeným okénkem najdete **vynikající čokoládu** ve dvou druzích a k tomu veledůležitou **radu k slavnostní etiketě** kolem Vánoc

- 24 dnů překvapení
- 24 epizod etikety
- v každém okénku QR kód
- originál JANEK čokoláda
- napětí každý den
- mléčná nebo bílá?
- etiketa na celý rok

znáte z Šaliny:
Daniel Šmíd
expert na etiketu
www.danielsmid.cz

ZOBRAZIT DETAILY +
POSLECHNOUT UKÁZKU

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA ✎ SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA ✎ SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

*Výtvarník Aleš Lamr vystudoval v letech 1960–1964 Střední uměleckoprůmyslovou školu (ŠUŘ) v Brně, na oddělení prostorového výtvarnictví pod vedením profesora J. A. Šálka. Během studií si Lamr se svými přáteli pronajal ateliér mimo školu. Ve svobodném prostředí, kde mohli kreslit, sochat a čerpat inspiraci od avantgardních umělců, napsal na zeď ateliéru své motto, inspirované Bohumilem Kubištou: …**(viz tajenka**).*

Vyluštěnou tajenku posílejte do 15. listopadu 2025 e-mailem na adresu krizovka@salina-brno.cz. **Pět vylosovaných výherců obdrží volný vstup na některý z doprovodných programů v Domě umění města Brna.**

	OBYVATEL AÓNIE	SKÁLA	STRAVY PRO ZVÍŘATA	NÁZEV HLÁSKY S	JMÉNO TEDY (DOMÁCKY)	AKUTNÍ PŘÍZVUK		NOVOST	POTŘÍT TUKEM	OBRNĚNÉ VOZIDLO	PLOCHA (KNIŽNĚ)
ASKETICKÝ ČLOVĚK							HUDEBNÍ ZNAČKA				
POLICEJNÍ OBVOD							JMÉNO HERCE SHARIFA / PRASEČÍ CITOSLOVCE				
NAMIBIE (KÓD STÁTU)				ZAČÁTEK TAJENKY / BRITSKÝ PRE-MIÉR ? BLAIR							
	STARÁ LITEV-SKÁ MINCE / TANEČNÍ PLOCHA				POZŮSTA-TEK HRADU / MUŽI NA TKANÍ						
PIVOTMAN (SLANG) / NÁČRT						NÁŠ PRÁVNÍK (EMIL) / MALÁ MOŘSKÁ VÍLA				VÝŽIVA NEMOC-NÝCH	PODZEMNÍ MÍSTNOST

POMŮCKY: ANAS, AREA, LIT, OTT	HLAS KUKAČKY	RÁDCE MOHAMEDA	POVR-CHOVÉ DOLY	ZAHRADNÍ ROSTLINA							NEMOC VIREM HIV / DOKTOR (OZN. TITULU)				
USAZENINA				HRDLO				ANGL. DÉL-KOVÁ MÍRA / STAVITEL ARCHY				CUKÁNÍ VE TVÁŘI / ANABELA (DOMÁCKY)			
MODEL FIATU				IKONICKÝ ZNAK / INIC. HEREČKY POULLAIN					PLATIDLO TURECKA / INICIÁLY HER-CE MENŠÍKA				NÁZEV L / INICIÁLY TENISTY LENDLA		
KONEC TAJENKY							SAMICE BERANA				NITĚ (SLOVEN-SKY)				
UBRAT SYPÁNÍM							ZÁTOP-KOVO JMÉNO				ASIJSKÝ SOKOLÍK				

Tajenka z minulého čísla: **Festival vědeckých show**. Rodinnou vstupenku typu B do VIDA! získávají Klára Marečková, Zdeněk Knedlík, Dan Černý, Gabriela Hvozdová a Hynek Žák.

inzerce

